PRAVILNIK O NAČINU I USLOVIMA ZA PLOVIDBU PLOVNIH I PREMJEŠTANjE PLUTAJUĆIH OBJEKATA ("Sl. glasnik RS", br. 66/2021)

PRAVILNIK O NAČINU I USLOVIMA ZA PLOVIDBU PLOVNIH I PREMJEŠTANjE PLUTAJUĆIH OBJEKATA

("Sl. glasnik RS", br. 66/2021)

GLAVA I

OSNOVNE ODREDBE

Predmet Pravilnika

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se način i uslovi za plovidbu plovnih i premještanje plutajućih objekata na unutrašnjim vodama Republike Srpske.

Bezbjedno korišćenje plovnih i plutajućih objekata

Član 2

(1) Plovni i plutajući objekti mogu se koristiti samo ako ne ugrožavaju zdravlje i bezbjednost lica, imovine i životne sredine, uz pravilno održavanje i upotrebu i u skladu sa predviđenom namjenom.

(2) Plovila se konstruišu i opremaju tako da omoguće bezbjednost lica, tereta i plovidbe.

(3) Plovila su obavezna da imaju brodske isprave i knjige propisane Zakonom o unutrašnjoj plovidbi i Pravilnikom o vođenju brodskih isprava i knjiga plovila.

(4) Pored isprava i knjiga iz stava 3. ovog člana, na plovilima se obavezno nalazi i jedan primjerak ovog pravilnika.

Brodovi

Član 3

Brodovi mogu ploviti unutrašnjim vodama Republike Srpske i uplovljavati u pristaništa, odnosno luke ako posjeduju ispravu o sposobnosti broda za plovidbu, ako su upisani u odgovarajući upisnik i ako se na brodu nalazi dovoljan broj članova posade za bezbjednu plovidbu.

Tehnički plovni objekti

Član 4

Tehnički objekti kojima se održavaju ili iskorišćavaju prirodna bogatstva korita i obala postavljaju se tako da ne ometaju plovidbu i obilježavaju se u skladu sa ovim pravilnikom, a Kapetanija izdaje odobrenje i propisuje nautičko-tehničke uslove za njihovo postavljanje, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Čamci

Član 5

(1) Čamci mogu ploviti unutrašnjim vodama Republike Srpske ako je utvrđena njihova sposobnost za plovidbu, ako je čamac upisan u odgovarajući upisnik i ako čamcem upravlja lice osposobljeno u skladu sa odredbama Zakona o unutrašnjoj plovidbi Republike Srpske i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) Prilikom stavljanja čamca na tržište proizvođač je dužan da garantuje da je proizvod projektovan i proizveden u skladu sa zahtjevima koji se odnose na:

1) identifikaciju objekta:

1. oznaku zemlje proizvođača,

2. serijski broj,

3. mjesec i godinu proizvodnje,

4. godinu modela;

2) konstrukciju objekta;

3) upravljački uređaj;

4) ugradnju motora;

5) emisiju izduvnih gasova;

6) nivo emisije buke.

(3) Proizvođač je dužan da izradi tehničku dokumentaciju i sprovede postupak ocjenjivanja usaglašenosti čamaca u skladu sa tehničkim propisima koji uređuju ovu oblast.

(4) Uz svaki motor treba da se nalazi priručnik u kojem se navodi snaga motora i uputstvo za ugradnju, korišćenje i održavanje, koji su vlasniku neophodni da bi se obezbijedio pravilan rad motora.

Strani čamac

Član 6

Strani čamac može ploviti unutrašnjim vodama Republike Srpske u skladu sa odredbama Zakona o unutrašnjoj plovidbi Republike Srpske i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona, te ako njime upravlja lice koje je osposobljeno u skladu sa propisima države čiju zastavu vije.

Iznajmljivanje čamaca

Član 7

(1) Pravno ili fizičko lice koje obavlja djelatnost iznajmljivanja čamaca, kada iznajmljuje čamac bez posade, dužno je provjeriti da li lice kojem vrši uslugu iznajmljivanja čamca posjeduje odgovarajuću ispravu o stručnoj osposobljenosti.

(2) Nije dozvoljeno iznajmljivanje čamca licu koje nije stručno osposobljeno za upravljanje čamcem.

Dostavljanje izvještaja

Član 8

Organ koji vodi upisnik čamaca dužan je da, svake godine do 31. januara, dostavi Ministarstvu saobraćaja i veza izvještaj o stanju u upisnicima, odnosno broju novoupisanih i registrovanih čamaca u prethodnoj godini.

Plutajući objekat

Član 9

(1) Plutajući objekat postavlja se tako da ne ugrožava bezbjednost plovidbe, da ima obezbijeđen prilaz licima koja koriste objekat i da se na objektu nalazi lice koje se brine o ispravnom funkcionisanju objekta.

(2) Za postavljanje objekta iz stava 1. ovog člana Kapetanija izdaje odobrenje uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

(3) Za premještanje plutajućeg objekta Kapetanija izdaje odobrenje i propisuje nautičko-tehničke uslove.

Zapovjednik plovila

Član 10

(1) Plovila, izuzev plovila u potiskivanom sastavu (osim potiskivača), moraju biti pod zapovjedništvom lica koje ima odgovarajuće ovlašćenje (u daljem tekstu: zapovjednik).

(2) Zapovjednik je dužan da preduzme neophodne mjere opreza i plovidbenu praksu da bi se izbjeglo:

1) ugrožavanje ljudskih života,

2) oštećenje plovila, oštećenje obala, građevina ili instalacija na plovnom putu ili u blizini plovnog puta,

3) stvaranje smetnji za plovidbu,

4) uništenje i oštećenje tereta,

5) zagađenje okoline.

(3) Zapovjednik upravlja sastavom tako da:

1) ako se u sastavu nalazi samo jedno motorno plovilo, zapovjednik sastava je zapovjednik motornog plovila,

2) ako se na čelu tegljenog sastava nalaze dva ili više motornih plovila u liniji brazde, onda je zapovjednik prvog plovila zapovjednik sastava,

3) ako se na čelu tegljenog sastava nalaze dva ili više motornih plovila koja ne plove u liniji brazde, a od kojih jedno plovilo osigurava glavnu vuču, zapovjednik sastava je zapovjednik plovila koje osigurava glavnu vuču,

4) ako se u potiskivanom sastavu nalaze dva potiskivača koja pokreću sastav, a vezani su bokom uz bok, zapovjednik sastava je zapovjednik potiskivača koji ima veću snagu pogonskih mašina,

5) u ostalim slučajevima zapovjednik se određuje kada to okolnosti zahtijevaju.

(4) Za vrijeme plovidbe zapovjednik se obavezno nalazi na plovilu, a zapovjednik tehničkog plovila je uvijek na plovilu dok plovilo obavlja radove.

(5) Zapovjednik na plovilu ili sastavu odgovoran je za postupanje u skladu sa propisima koji regulišu oblast unutrašnje plovidbe.

(6) Za vrijeme plovidbe sposobnosti zapovjednika ne mogu biti umanjene usljed stanja umora ili opijenosti.

Članovi posade i druga lica na brodu

Član 11

(1) Članovi posade, pri obavljanju redovnih dužnosti, dužni su da izvršavaju naređenja koja im izdaje zapovjednik.

(2) S ciljem bezbjedne plovidbe i održavanja reda na plovilu, druga lica koja se nalaze na plovilu dužna su da izvršavaju naređenja koja im izdaje zapovjednik.

(3) Član posade koji u smjeni upravlja plovilom (određuje pravac, brzinu i slično) odgovara za poštovanje odredaba ovog pravilnika, kao i ostalih propisa kojima se reguliše oblast unutrašnje plovidbe

(4) Sposobnosti članova posade na dužnosti i ostalih lica na plovilu koji privremeno učestvuju u navigaciji ne mogu biti umanjene zbog stanja umora ili opijenosti.

Usklađenost sa karakteristikama plovnog puta

Član 12

Dužina, širina, visina, gaz i brzina plovila i sastava moraju biti usklađeni sa karakteristikama i gabaritima plovnog puta i građevinama koje se na njemu nalaze.

Gaz plovila

Član 13

(1) Plovilima nije dozvoljeno da budu natovarena preko oznake najvećeg dopuštenog uronjenja.

(2) Teret na plovilu ne može ugrožavati stabilnost ili čvrstoću trupa plovila, kao ni ograničavati direktan ili indirektan pogled na udaljenosti većoj od 350 m ispred plovila ili sastava u plovidbi, a ni bočni pogled na najmanje jednoj strani plovila i pogled po krmi plovila.

(3) Plovilima za prevoz putnika nije dozvoljeno da ukrcaju veći broj putnika od broja koji je propisan u ispravi o sposobnosti za plovidbu.

(4) Knjigu stabilnosti obavezna su da imaju plovila za prevoz kontejnera:

1) čija širina je manja od 9,5 m kada su kontejneri utovareni u više od jednog reda u visinu,

2) širine 9,5 m i više kada su kontejneri utovareni u više od dva reda u visinu,

3) širine 11 m i više kada su kontejneri utovareni u više od tri reda u visinu ili širinu,

4) širine 15 m i više kada su kontejneri utovareni u više od tri reda u visinu.

Posada plovila

Član 14

(1) Plovila, izuzev plovila potiskivanog sastava (osim potiskivača), obavezna su da imaju dovoljno brojnu i kvalifikovanu posadu, koja garantuje bezbjednost lica i tereta na plovilu i bezbjednost plovidbe.

(2) Plovila u bočnim sastavima koja nemaju pogon i tegljena plovila u čvrsto povezanom sastavu nisu dužni da imaju posadu ako je posada plovila koje pokreće bočni sastav ili čvrsto povezanom tegljenom sastavu dovoljno brojna i kvalifikovana da garantuje bezbjednost lica i tereta, kao i bezbjednost plovidbe.

Kormilarnica

Član 15

Da bi se obezbijedila pravilna kontrola plovila, kormilar mora biti u mogućnosti da prima i daje informacije i naređenja iz kormilarnice, kao i da čuje zvučne signale i ima jasan pregled u svim pravcima, a ako pregled nije dovoljno jasan, kormilar koristi optička sredstva koja omogućavaju jasnu i neiskrivljenu sliku na odgovarajućoj površini.

Predmeti na plovilu

Član 16

(1) Izvan plovila nije dozvoljeno postavljati predmete koji bi mogli ugroziti bezbjednost plovila, plutajućih objekata, instalacija na plovnom putu ili u njegovoj blizini.

(2) Podignuta sidra nije dozvoljeno postavljati niže od dna ili kobilice plovila, te nijednim dijelom ne mogu stalno biti uronjena u vodu.

(3) Ako plovilo ili plutajući objekat izgube neki predmet koji može predstavljati smetnju ili opasnost za plovidbu, zapovjednik ili lice zaduženo za plutajući objekat dužni su da odmah obavijeste najbližu kapetaniju i navedu podatke o mjestu gdje je predmet izgubljen, te ako je moguće, da to mjesto obilježe vidljivom oznakom.

(4) Ako plovilo naiđe na neku nepoznatu prepreku na plovnom putu, zapovjednik je dužan obavijestiti najbližu kapetaniju i dati podatke o mjestu na kojem se nalazi prepreka, a po potrebi, da to mjesto i obilježi.

Vezivanje ili pomjeranje plovila

Član 17

(1) Prilikom vezivanja ili pomjeranja plovila nije dozvoljeno koristiti znakove na plovnom putu (ploče, plovci, bove, oznake i tome slično), oštećivati znakove ili ih onesposobiti za namjenu.

(2) Ako plovilo pomjeri ili ošteti uređaj ili instalaciju koja je dio sistema za obilježavanje plovnog puta, zapovjednik je dužan da o tome odmah obavijesti najbližu kapetaniju.

(3) Zapovjednik je dužan da odmah obavijesti najbližu kapetaniju o bilo kojem događaju ili nezgodi koja utiče na znakove i oznake plovnog puta (gašenje svjetala, pomjeranje bova, uništenje znakova i tome slično).

(4) Ako plovilo ošteti neku stalnu građevinu (brodska prevodnica, most i slično), zapovjednik je dužan da odmah obavijesti najbližu kapetaniju.

Ispuštanje ili izbacivanje predmeta i materija sa plovila

Član 18

(1) Nije dozvoljeno ispuštanje ili izbacivanje predmeta i materija sa plovila (otpadne vode, ulje, nafta) koji mogu prouzrokovati onečišćenje vode i životne sredine ili stvoriti prepreke i opasnost za plovidbu.

(2) Zapovjednik plovila, lice koje upravlja plovilom i svi drugi korisnici plovnog puta dužni su da u slučaju ispuštanja ili izbacivanja predmeta i materija iz stava 1. ovog člana obavijeste najbližu kapetaniju.

Postupanje u slučaju nezgode

Član 19

(1) U slučaju nezgode koja ugrožava lica koja se nalaze na plovilu, zapovjednik preduzima sve raspoložive mjere za spasavanje.

(2) Zapovjednik plovila koje se nađe u blizini drugog plovila koje je pretrpjelo nezgodu koja ugrožava ljudske živote ili kad postoji opasnost od djelimičnog zatvaranja plovnog puta dužan je pružiti pomoć ako time ne dovodi u opasnost vlastito plovilo.

Postupanje zapovjednika u slučaju nasukanog ili potopljenog plovila

Član 20

(1) Zapovjednik nasukanog ili potopljenog plovila dužan je da, u što kraćem roku, obavijesti najbližu nadležnu kapetaniju i da ostane na plovilu ili u blizini mjesta nezgode dok mu nadležna kapetanija ne dopusti odlazak.

(2) Zapovjednik iz stava 1. ovog člana dužan je da istakne znakove propisane u članu 46. ovog pravilnika da bi obavijestio dolazeća plovila da pravovremeno preduzmu potrebne mjere.

(3) Ako se nezgoda dogodi prilikom prolaska kroz prevodnicu, zapovjednik je dužan da odmah obavijesti osoblje prevodnice u kojoj se nezgoda dogodila.

(4) Ako je plovilo iz stava 1. ovog člana uključeno u tegljeni, potiskivani ili bočni sastav, onda se odredbe ovog člana odnose na zapovjednika sastava.

(5) Pod tegljenim sastavom, u smislu stava 4. ovog pravilnika, podrazumijeva se jedno ili više plovila ili plutajućih objekata koje tegli jedno ili više motornih plovila, pri čemu motorna plovila čine dio sastava i nazivaju se tegljačima.

(6) Potiskivani sastav predstavlja čvrsto povezan sastav plovila, od kojih je najmanje jedno plovilo postavljeno ispred motornog plovila koje pokreće sastav i koje se naziva potiskivač.

(7) Bočni sastav predstavlja plovila vezana bokom uz bok, od kojih se nijedno plovilo ne nalazi ispred motornog plovila koje pokreće sastav.

Potpuno ili djelimično zatvaranje plovnog puta zbog nasukanog ili potopljenog plovila

Član 21

(1) Ako nasukano ili potopljeno plovilo ili predmet izgubljen sa plovila ili sa plutajućeg objekta zatvara ili prijeti potpunim ili djelimičnim zatvaranjem plovnog puta, zapovjednik plovila ili plutajućeg objekta dužan je da preduzme mjere da se plovni put u najkraćem roku oslobodi.

(2) Obavezu iz stava 1. ovog člana ima i zapovjednik plovila kojem prijeti opasnost od potonuća ili sa kojim nije moguće vršiti manevrisanje.

(3) U slučaju da je plovilo iz st. 1. i 2. ovog člana uključeno u tegljeni, potiskivani ili bočni sastav, odredbe ovog člana odnose se i na zapovjednika sastava.

Omogućavanje pristupa ovlašćenim licima

Član 22

Zapovjednici plovila i lica pod čijim se nadzorom nalaze plutajući objekti dužni su da ovlašćenim licima, odnosno nadležnim organima omoguće pristup na plovilo i plutajući objekat i olakšaju provjeru poštovanja odredaba propisa o unutrašnjoj plovidbi, kao i da se pridržavaju uputstava dobijenih od nadležnih organa.

Poseban prevoz

Član 23

(1) Pod posebnim prevozom podrazumijeva se:

1) kretanje plovila ili sastava koji nisu u skladu s odredbama čl. 2. i 12. ovog pravilnika,

2) kretanja plutajućih objekata, osim ako ne predstavlja smetnju ili opasnost za plovidbu ili bilo kakvo oštećenje na stalnim građevinama.

(2) Prevoz iz stava 1. ovog člana dozvoljen je samo uz posebno odobrenje organa iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika za sektor ili sektore kojim se namjerava ploviti.

(3) Prilikom prevoza iz stava 1. ovog člana neophodno je pridržavati se uslova koji se utvrđuju za svaki pojedinačni slučaj.

(4) Za svaki prevoz iz stava 1. ovog člana određuje se zapovjednik.

(5) Prije izdavanja odobrenja za prevoz iz stava 1. ovog člana, nadležna kapetanija može da zahtijeva i pregled i utvrđivanje sposobnosti za plovidbu plovila.

(6) Plutajući objekat iz stava 1. tačka 2) ovog člana mora posjedovati ispravu o sposobnosti za plutanje u svrhu prevoza, odnosno

premještanja na drugo mjesto.

Sportski događaji i priredbe

Član 24

Prilikom organizovanja sportskog događaja ili priredbe na plovnim putevima organizatori su dužni da postupaju u skladu sa propisima koji regulišu oblast unutrašnje plovidbe.

GLAVA II

OZNAČAVANjE PLOVILA

Svjetla

Član 25

(1) Jarbolno svjetlo označava snažno bijelo svjetlo koje neprekidno svijetli po cijeloj površini luka horizonta od 225 stepeni i postavljeno je tako da baca svjetlost od pramca do 22 stepena i 30 minuta preko poprečne ravni prema krmi na oba boka plovila.

(2) Bočna svjetla označavaju jasno zeleno svjetlo na desnoj strani i jasno crveno svjetlo na lijevoj strani plovila, od kojih svako neprekidno svijetli po cijeloj površini luka horizonta od 112 stepeni i 30 minuta i postavljeno je tako da svako svjetlo na svojoj strani baca svjetlost od pramca do 22 stepena i 30 minuta preko poprečne ravni prema krmi.

(3) Krmeno svjetlo označava obično ili jasno bijelo svjetlo koje neprekidno svijetli po cijeloj površini luka horizonta od 135 stepeni i postavljeno je tako da baca svjetlost po 67 stepeni i 30 minuta na svaku stranu plovila, računajući od ose plovila sa krmene strane.

(4) Svjetlo vidljivo sa svih strana označava svjetlo koje neprekidno svijetli po cijeloj površini luka horizonta od 360 stepeni.

Zastave i ploče

Član 26

(1) Zastave i ploče propisane ovim pravilnikom su pravougaonog oblika, a boje ne mogu biti izblijedjele ili prljave.

(2) Dimenzije zastava i ploča moraju biti dovoljno velike da se jasno vide, i to:

1) zastave i ploče - dužina i širina iznose najmanje 1 m ili 0,6 m kod čamaca,

2) plamenci - dužina iznosi najmanje 1 m, a širina kod jarbola najmanje 0,5 m.

Cilindri, baloni i konusi

Član 27

(1) Cilindri, baloni, konusi i dvostruki konusi mogu da se zamijene predmetima koji na udaljenosti imaju isti izgled.

(2) Boje cilindara, balona, konusa i dvostrukih konusa, kao i boje predmeta koji ih zamjenjuju, ne mogu biti izblijedjele ili prljave.

(3) Dimenzije cilindara, balona, konusa i dvostrukih konusa moraju omogućiti dobru vidljivost, a ovaj uslov je ispunjen:

1) za cilindre, ako visina iznosi najmanje 0,80 m, a prečnik najmanje 0,50 m,

2) za balone, ako prečnik iznosi najmanje 0,60 m,

3) za konuse, ako visina iznosi najmanje 0,60 m, a prečnik osnovice najmanje 0,60 m,

4) za dvostruke konuse, ako visina iznosi najmanje 0,80 m, a prečnik osnovice najmanje 0,50 m.

Zabranjena svjetla i znakovi

Član 28

(1) Nije dozvoljena upotreba svjetala i znakova koji nisu propisani odredbama ovog pravilnika ili upotreba svjetala i znakova na način koji nije propisan ovim pravilnikom.

(2) Za međusobno sporazumijevanje plovila ili plovila i obale dozvoljena je upotreba drugih svjetala i znakova, uz uslov da ne mogu biti zamijenjeni sa svjetlima ili znacima propisanim ovim pravilnikom.

Rezervno svjetlo

Član 29

Ako svjetla iz člana 25. ovog pravilnika prestanu da funkcionišu, potrebno ih je odmah zamijeniti rezervnim svjetlima, te u tom slučaju pravilo je da ako svjetlo iz člana 25. ovog pravilnika mora biti snažno, rezervno svjetlo može biti jasno, a ako svjetlo iz člana 25. ovog pravilnika mora biti jasno, rezervno svjetlo može biti obično.

Zabrana korišćenja svjetiljki, reflektora, ploča, zastava ili drugih predmeta

Član 30

(1) Nije dozvoljeno koristiti svjetiljke, reflektore, ploče, zastave ili druge predmete ako se mogu zamijeniti svjetlima ili znakovima koji su propisani odredbama ovog pravilnika ili ako smanjuju vidljivost ili otežavaju prepoznavanje propisanih svjetala i znakova.

(2) Nije dozvoljeno koristiti svjetiljke i reflektore koji bi svojom jačinom mogli izazvati zaslijepljenost, opasnost ili smetnju za plovidbu ili za saobraćaj na kopnu.

Primjena optičkih znakova za noć

Član 31

Kada uslovi vidljivosti to zahtijevaju, optički znakovi koji su propisani za noć primjenjuju se i danju.

Označavanje pojedinačnih motornih plovila

Član 32

(1) Pojedinačna motorna plovila za vrijeme plovidbe noću moraju imati:

1) jarbolno svjetlo, postavljeno na pramčanom dijelu u uzdužnoj osi plovila na visini od najmanje 5 m, a za plovila kraća od 40 m visina može biti smanjena do 4 m,

2) bočna svjetla, smještena na istoj visini i u istoj ravni koja je uspravna na uzdužnu osu plovila, koja su postavljena najmanje 1 m niže od jarbolnog svjetla, a ne ispred njega, i po mogućnosti na vanjskoj strani najšireg dijela plovila, zaklonjena prema unutrašnjoj strani plovila tako da se zeleno svjetlo ne može vidjeti s lijeve strane niti crveno s desne strane,

3) krmeno svjetlo, smješteno na zadnjem dijelu plovila i postavljeno u uzdužnoj osi plovila.

(2) Pored svjetala propisanih u stavu 1. ovog člana, pojedinačna motorna plovila mogu imati još jedno jarbolno svjetlo na krmenom dijelu, na uzdužnoj osi plovila najmanje 3 m više od prednjeg jarbolnog svjetla, smješteno tako da horizontalna udaljenost između navedena dva svjetla bude najmanje tri njihove vertikalne udaljenosti.

(3) Svjetla iz stava 2. ovog člana obavezna su za pojedinačna motorna plovila duža od 110 m.

(4) Pojedinačno motorno plovilo ispred kojeg se privremeno nalazi motorno plovilo koje služi kao ispomoć mora da zadrži svjetla iz st. 1. i 2. ovog člana.

(5) Tokom prolaska kroz otvor nepokretnog mosta, zatvorenog pokretnog mosta, brane ili tokom prolaska kroz brodske prevodnice plovila mogu imati jarbolna svjetla iz st. 1. i 2. ovog člana, postavljena na manju visinu tako da se prolazak obavlja bez smetnji.

(6) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na čamce i skele.

Označavanje motornih plovila na čelu tegljenog sastava

Član 33

(1) Motorna plovila na čelu tegljenog sastava i motorna plovila koja se nalaze kao ispomoć ispred drugog motornog plovila, potiskivanog ili bočnog sastava treba da imaju noću:

1) dva jarbolna svjetla postavljena na pramčanom dijelu i na uzdužnoj osi plovila jedno iznad drugoga na razmaku od oko 1 m, gornje svjetlo postavljeno na visinu od najmanje 5 m, a donje svjetlo, ako je to moguće, najmanje 1 m više od bočnih svjetala,

2) bočna svjetla iz člana 32. stav 1. tačka 2) ovog pravilnika,

3) krmeno svjetlo, koje je žute boje umjesto bijele i postavljeno u uzdužnoj osi plovila na dovoljnu visinu da se može dobro uočiti sa tegljenog sastava, motornog plovila, potiskivanog ili bočnog sastava ispred kojeg se plovilo nalazi kao ispomoć.

(2) Motorna plovila na čelu tegljenog sastava i motorna plovila koja se nalaze kao ispomoć ispred drugog motornog plovila, potiskivanog ili bočnog sastava danju treba da imaju žuti cilindar, uokviren sa dvije trake crne i bijele boje sa gornje i donje strane, tako da se bijele trake nalaze na spoljnim ivicama cilindra, koji mora biti postavljen vertikalno na prednjem dijelu tegljača i na dovoljnoj visini da se vidi sa svih strana.

(3) Kada se tegljeni sastav tegli sa nekoliko motornih plovila ili kada se ispred motornog plovila, potiskivanog ili bočnog sastava nalazi više motornih plovila kao ispomoć, koja plove bok uz bok, bilo da su povezana ili ne, tada svako od tih plovila mora imati:

1) noću na pramčanom dijelu i u uzdužnoj osi plovila, umjesto jarbolnih svjetala iz stava 1. tačka 1) ovog člana, tri jarbolna svjetla postavljena na oko 1 m jedno iznad drugog,

2) danju cilindar iz stava 2. ovog člana.

Označavanje plovila koja čine zadnji red tegljenog sastava

Član 34

(1) Plovilo ili plovila koja čine zadnji red tegljenog sastava moraju imati krmeno svjetlo propisano u članu 32. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika, a ako se zadnji red sastava sastoji od tri i više plovila vezanih bokom uz bok, svjetla imaju samo dva vanjska plovila u redu. Ako se posljednji red sastava sastoji od čamaca, ne primjenjuju se odredbe ovog člana.

(2) Tokom prolaska kroz otvor nepokretnog mosta, zatvorenog pokretnog mosta, brane ili tokom prolaska kroz brodske prevodnice plovila mogu imati svjetla iz člana 33. stav 1. tačka 1) i stav 3. ovog pravilnika, postavljena na manjoj visini, tako da se prolazak može izvršiti bez poteškoća.

(3) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na čamce koji samo vuku druge čamce i na čamce u teglju.

Označavanje potiskivanih sastava

Član 35

(1) Potiskivani sastavi noću moraju imati:

1) tri jarbolna svjetla na pramcu vodećeg plovila ili na plovilu koje je na uzdužnoj osi sastava i na čelu sastava, raspoređena u obliku jednakostraničnog trougla sa horizontalnom osnovom u ravni okomitoj na uzdužnu osu sastava, pri čemu se gornje svjetlo postavlja na visini od najmanje 5 m, dok dva niža svjetla moraju biti 1,25 m udaljena jedno od drugoga i 1,10 m ispod gornjeg svjetla,

2) jarbolno svjetlo na pramcu svakog plovila čija je puna širina vidljiva sprijeda i koje je postavljeno oko 3 m ispod gornjeg svjetla propisanog u tački 1) ovog stava, dok se jarbol koji nosi svjetla postavlja u uzdužnoj osi plovila na kojem se nalazi,

3) bočna svjetla iz člana 32. stav 1. tačka 2) ovog pravilnika, postavljena na najširem dijelu sastava što bliže potiskivaču, najviše 1 m udaljena od bokova sastava i na visini od najmanje 2 m,

4) tri krmena svjetla iz člana 32. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika, postavljena na liniji okomitoj na uzdužnu osu potiskivača, udaljena jedno od drugog oko 1,25 m i dovoljno visoko da ne budu zaklonjena drugim plovilom iz sastava,

5) krmeno svjetlo na svakom plovilu, čija je puna širina vidljiva sa krmene strane sastava, a kada su više od dva plovila, osim potiskivača, vidljiva sa krmene strane, ovo svjetlo moraju imati samo dva spoljna plovila u sastavu.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju se i na potiskivane sastave pred kojima su jedno ili više motornih plovila koja služe kao ispomoć, te u tom slučaju svjetla iz stava 1. tačka 3) ovog člana moraju biti žute boje.

(3) Tokom prolaska potiskivanog sastava kroz otvor nepokretnog mosta, zatvorenog pokretnog mosta, brane ili kroz brodske prevodnice jarbolna svjetla iz stava 1. tačka 1) ovog člana mogu se postaviti na manju visinu, tako da se prolazak obavlja bez smetnji.

(4) Kod potiskivanih sastava sa dva potiskivača vezana bok uz bok svjetla iz stava 1. tačka 3) ovog člana moraju da imaju potiskivač koji obezbjeđuje glavni potisak, a drugi potiskivač mora da ima krmeno svjetlo propisano u stavu 1. tačka 5).

(5) Kada se danju ispred potiskivanog sastava nalazi jedno ili više motornih plovila koja služe kao ispomoć, potiskivač mora imati žuti balon.

Označavanje bočnih sastava

Član 36

(1) Bočni sastavi noću moraju imati:

1) na svakom motornom plovilu jarbolno svjetlo iz člana 32. stav 1. tačka 1) ovog pravilnika, a na plovilu bez motornog pogona, umjesto jarbolnog svjetla, bijelo svjetlo vidljivo sa svih strana i na pogodnom mjestu, ali ne na visini većoj od jarbolnog svjetla na motornim plovilima,

2) bočna svjetla iz člana 32. stav 1. tačka 2) ovog pravilnika, koja se postavljaju na vanjsku stranu sastava, po mogućnosti na istu visinu i najmanje 1 m niže od najnižeg jarbolnog svjetla,

3) na svakom plovilu krmeno svjetlo iz člana 32. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika.

(2) Odredbe propisane u stavu 1. ovog člana primjenjuju se i na bočne sastave ispred kojih se nalazi jedno ili više motornih plovila koja služe kao ispomoć.

(3) Za vrijeme prolaska bočnog sastava kroz otvor nepokretnog mosta, zatvorenog pokretnog mosta, brane ili kroz brodske prevodnice jarbolna svjetla mogu se postaviti i na manju visinu, tako da se prolazak obavlja bez smetnji.

(4) Kada se danju ispred bočnog sastava nalazi jedno ili više motornih plovila koja služe kao ispomoć, svako plovilo u sastavu mora imati žuti balon.

(5) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na čamce koji samo prevlače uz bok druge čamce i na čamce koji se premještaju.

Označavanje plovila koja plove pomoću jedara

Član 37

(1) Plovila koja se kreću pomoću jedara noću moraju imati:

1) bočna svjetla iz člana 32. stav 1. tačka 2) ovog pravilnika, koja umjesto jasnih mogu biti obična,

2) krmeno svjetlo iz člana 32. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika.

(2) Osim svjetala iz stava 1. ovog člana, plovilo koje se kreće pomoću jedara mora imati dva obična ili jasna svjetla jedno iznad drugog, vidljiva sa svih strana, i to gornje svjetlo crvene boje, a donje zelene boje, koja su postavljena na pogodno mjesto na vrh ili na gornji dio jarbola, na udaljenosti od 1 m jedno od drugoga.

(3) Plovilo koje plovi pomoću jedara, a istovremeno koristi i sopstveni motorni pogon danju, mora imati crni konus okrenut vrhom prema dolje, postavljen na najvišu tačku i na mjesto sa kojeg se može najlakše uočiti.

(4) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se na čamce, a odredbe stava 2. ovog člana ne primjenjuju se na plovila iz člana 54. ovog pravilnika.

Označavanje čamaca na motorni pogon

Član 38

(1) Čamci na motorni pogon koji plove samostalno noću moraju imati:

1) jarbolno svjetlo postavljeno u uzdužnoj osi čamca najmanje 1 m iznad bočnih svjetala, s tim što ovo svjetlo ne mora biti snažno već može biti jasno,

2) bočna svjetla koja mogu biti obična umjesto jasna, postavljena na način propisan u članu 32. stav 1. tačka 2) ovog pravilnika ili jedno pored drugog ili u istu svjetiljku u uzdužnoj osi čamca na pramac ili blizu njega,

3) krmeno svjetlo iz člana 32. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika.

(2) Izuzetno od stava 1. tačka 3) ovog člana, krmeno svjetlo ne mora se postavljati, te u tom slučaju jarbolno svjetlo propisano u stavu 1. tačka 1) ovog člana zamjenjuje se sa jasnim bijelim svjetlom, vidljivim sa svih strana.

(3) Čamci na motorni pogon čija dužina ne prelazi 7 m, umjesto svjetala propisanih u stavu 1. ovog člana, mogu imati samo jedno

obično bijelo svjetlo postavljeno na pogodno mjesto i vidljivo sa svih strana.

(4) Ako čamci tegle ili prevlače samo čamce vezane uz bok, moraju imati svjetla propisana u stavu 1. ovog člana.

(5) Tegljeni čamci ili čamci prevlačeni uz bok imaju obično bijelo svjetlo, vidljivo sa svih strana, izuzev čamaca koji su pripadak broda.

(6) Čamci koji se kreću pomoću jedara moraju imati:

1) bočna svjetla i krmeno svjetlo, pri čemu su bočna svjetla postavljena jedno do drugoga ili u istu svjetiljku u uzdužnu osu čamca na pramcu ili blizu pramca i krmeno svjetlo postavljeno na zadnjem dijelu čamca, a svjetla mogu biti obična,

2) umjesto svjetala propisanih u tački 1) ovog stava, bočno svjetlo i jedno krmeno svjetlo u istoj svjetiljci koja su postavljena na pogodno mjesto na vrh ili na gornji dio jarbola, a svjetla mogu biti obična,

3) kod čamaca kraćih od 7 m, obično bijelo svjetlo vidljivo sa svih strana, a prilikom približavanja drugih plovila pokazuju još jedno dodatno bijelo obično svjetlo.

(7) Čamci koji se kreću samostalno bez motornog pogona i bez jedara pokazuju obično bijelo svjetlo, vidljivo sa svih strana, a čamci koji su pripadak broda i koji se nalaze u istim uslovima ne treba da pokazuju bijelo svjetlo, osim kod približavanja drugih plovila.

Označavanje plovila koja prevoze zapaljive materije

Član 39

(1) Plovila koja su uključena u prevoz zapaljivih materija, uz svjetla propisana ovim pravilnikom, noću moraju imati jedno plavo svjetlo, a danju plavi konus okrenut vrhom prema dolje, postavljena na pogodno mjesto i dovoljno visoko da se vide sa svih strana.

(2) Plovila koja su uključena u prevoz materija opasnih po zdravlje, uz svjetla propisana ovim pravilnikom, noću moraju imati dva plava svjetla, a danju dva plava konusa okrenuta vrhovima prema dolje, postavljena na pogodno mjesto, oko 1 m jedno iznad drugoga i dovoljno visoko da se vide sa svih strana.

(3) Plovila koja su uključena u prevoz eksplozivnih materija, uz svjetla propisana ovim pravilnikom, noću moraju imati tri plava svjetla, a danju tri plava konusa okrenuta vrhovima prema dolje, postavljena na pogodno mjesto, oko 1 m jedno iznad drugoga i dovoljno visoko da se vide sa svih strana.

(4) Kada se u potiskivanom ili bočnom sastavu nalazi jedno ili više plovila iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, plovilo koje pokreće potiskivani ili bočni sastav mora imati svjetla propisana u st. 1, 2. i 3. ovog člana.

(5) Svako plovilo, potiskivani ili bočni sastav koji istovremeno vrše prevoz više vrsta opasnih materija dužni su da istaknu oznake u skladu sa vrstom materije koju prevoze i da budu označeni sa najvećim brojem plavih svjetala.

(6) Jačina plavih svjetala propisanih u ovom članu mora biti najmanje kao jačina običnog plavog svjetla.

Označavanje skela

Član 40

(1) Skele koje ne plove slobodno noću treba da imaju:

1) jedno jasno bijelo svjetlo vidljivo sa svih strana i postavljeno na visinu od najmanje 5 m, pri čemu visina može biti i manja ako je dužina skele manja od 20 m,

2) jedno jasno zeleno svjetlo vidljivo sa svih strana i postavljeno na oko 1 m iznad svjetla iz tačke 1) ovog stava.

(2) Skele koje ne plove slobodno danju treba da imaju zeleni balon, postavljen na visini ne manjoj od 5 m.

(3) Skele koje plove slobodno noću treba da imaju:

1) jedno jasno bijelo svjetlo iz stava 1. tačka 1) ovog člana,

2) jedno jasno zeleno svjetlo iz stava 1. tačka 2) ovog člana,

3) bočna svjetla i krmeno svjetlo iz člana 32. stav 1. t. 2) i 3) ovog pravilnika.

(4) Skele koje plove slobodno danju treba da imaju zeleni balon iz stava 2. ovog člana.

Obilježavanje plovila koja nisu sposobna za manevrisanje

Član 41

(1) Svako plovilo koje je nesposobno za manevrisanje, osim svjetala propisanih odredbama ovog pravilnika, kad je potrebno, noću pokazuje i crveno svjetlo kojim se maše ili dva crvena svjetla postavljena na oko 1 m jedno iznad drugog, dovoljno visoko da je vidljivo sa svih strana, a kod čamaca crveno svjetlo može da se zamijeni bijelim svjetlom, a danju crvenu zastavu kojom se maše ili dva crna balona postavljena na oko 1 m jedan iznad drugog, dovoljno visoko da je vidljivo sa svih strana.

(2) U slučaju da je to neophodno, plovilo iz stava 1. ovog člana daje i zvučne signale.

Označavanje plutajućih objekata

Član 42

Plutajući objekti dužni su da, radi označavanja kontura, na strani koja je okrenuta plovnom putu noću imaju dovoljan broj običnih bijelih svjetala, koja su vidljiva sa svih strana.

Označavanje plovila za vrijeme stajanja

Član 43

(1) Za vrijeme stajanja sva plovila, osim skela iz člana 40. st. 1. i 2. ovog pravilnika, dužna su da noću imaju jedno obično bijelo svjetlo, vidljivo sa svih strana, postavljeno na visini od najmanje 3 m, a danju crni balon, postavljen na pramčanom dijelu plovila, dovoljno visoko da je vidljivo sa svih strana.

(2) Sastavi koji stoje odvojeni od obale noću moraju imati na svakom plovilu obično bijelo svjetlo, vidljivo sa svih strana, postavljeno na visini od najmanje 4 m i najviše četiri svjetla koja označavaju plovila u sastavu, izuzev plovila koje pokreće sastav.

(3) Sastavi koji stoje odvojeni od obale danju moraju imati crni balon na prednjem plovilu sastava.

(4) Čamci, osim čamaca koji su pripadak broda, umjesto svjetla iz st. 1. i 2. ovog člana, mogu noću da imaju obično bijelo svjetlo koje je vidljivo sa svih strana.

(5) Obilježavanje plovila za vrijeme stajanja ne vrši se u slučaju ako:

1) plovilo stoji na plovnom putu gdje je plovidba privremeno onemogućena ili zabranjena,

2) je plovilo dovoljno osvijetljeno sa obale,

3) plovilo stoji izvan plovnog puta u situaciji koja jasno ukazuje da nema opasnosti za plovilo i za druge učesnike u plovidbi.

Označavanje skela za vrijeme stajanja

Član 44

(1) Skele koje ne plove slobodno, za vrijeme stajanja na pristanima, noću su dužne da imaju svjetla iz člana 40. stav 1. ovog pravilnika.

(2) Skele koje slobodno plove, za vrijeme stajanja na pristanima, dužne su da imaju svjetla iz člana 40. stav 1. ovog pravilnika, a za kraće stajanje mogu zadržati i svjetla iz člana 32. stav 1. t. 2) i 3) ovog pravilnika.

(3) Nakon prestanka službe gasi se zeleno svjetlo propisano u članu 40. stav 3. tačka 2) ovog pravilnika.

Označavanje ribarskih mreža i druge opreme

Član 45

Plovila čije se mreže ili druga ribarska oprema nalazi u plovnom putu ili njegovoj blizini dužna su da noću obilježe mreže i drugu ribarsku opremu sa dovoljnim brojem običnih bijelih svjetala, koja su vidljiva sa svih strana, a danju sa žutim plovcima ili žutim zastavicama u broju koji je dovoljan da se označi njihov položaj.

Označavanje tehničkog plovila

Član 46

(1) Tehničko plovilo u vrijeme rada i plovila koja stoje i obavljaju radove ili radnje sondiranja ili mjerenja dužna su da:

1) na strani gdje je plovni put slobodan imaju noću dva obična zelena svjetla ili dva jasna zelena svjetla postavljena na oko 1 m jedno iznad drugoga, a danju dva zelena dvostruka konusa postavljena na oko 1 m jedan iznad drugog,

2) na strani gdje plovni put nije slobodan imaju noću obično crveno svjetlo ili jedno jasno crveno svjetlo postavljeno na istoj visini kao

najviše svjetlo od dva zelena svjetla iz tačke 1) ovog stava i iste jačine kao i zelena svjetla, a danju crveni balon, postavljen na istu visinu kao najviši dvostruki konus propisan u tački 1) ovog stava,

3) na strani ili stranama gdje je plovni put slobodan imaju noću obično crveno svjetlo i obično bijelo svjetlo ili jasno crveno svjetlo i jasno bijelo svjetlo, postavljena na oko 1 m jedno iznad drugog tako da je crveno svjetlo iznad, a danju zastavu čija je gornja polovina crvena, a donja polovina bijela ili dvije zastave jedna iznad druge, od kojih je gornja crvena, a donja bijela,

4) na strani na kojoj plovni put nije slobodan imaju noću crveno svjetlo postavljeno na istu visinu kao crveno svjetlo propisano u tački 3) ovog stava i ima istu jačinu, a danju crvenu zastavu postavljenu na istu visinu kao crveno-bijela ili crvena zastava koja je postavljena na drugu stranu plovila, propisana u tački 3) ovog stava.

(2) Dnevno označavanje iz stava 1. ovog člana može da se zamijeni oznakama:

1) na strani ili stranama na kojima je plovni put slobodan tablom E.1 "dozvoljen prolaz",

2) ako je moguće na strani na kojoj plovni put nije slobodan tablom A.1 "zabrana prolaska".

(3) Oznake iz st. 1. i 2. ovog člana moraju biti postavljene tako da budu vidljive sa svih strana, a zastave mogu da budu zamijenjene tablama iste boje.

(4) Nasukana i potopljena plovila dužna su da imaju oznake iz stava 1. ovog člana, a ako pozicija potopljenog plovila ne dozvoljava obilježavanje na plovilu, oznake se postavljaju na čamce, bove ili se ističu na drugi način.

Sidra plovila

Član 47

(1) Kada su, u slučajevima iz čl. 42. i 43. ovog pravilnika, sidra plovila ili sidra plutajućih objekata, njihova užad ili lanci postavljeni tako da predstavljaju opasnost za plovidbu, svjetlo za stajanje koje je

najbliže sidru zamjenjuje se sa dva obična bijela svjetla, vidljiva sa svih strana i postavljena 1 m jedno iznad drugog.

(2) Plovila i plutajući objekti dužni su da sidra koja mogu predstavljati opasnost za plovidbu označe noću plovkom sa radar-reflektorom na kome se nalazi obično bijelo svjetlo vidljivo sa svih strana, a danju žutim plovkom sa radar-reflektorom.

Obaveza isticanja bijelog romba

Član 48

(1) Plovila organa iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika dužna su da, uz ostale oznake propisane ovim pravilnikom, na oba boka na pramcu istaknu oznaku u obliku bijelog romba sa plavim obrubom.

(2) Plovila iz stava 1. ovog člana, pored oznaka iz stava 1. ovog člana, dužna su da istaknu plamenac bijele boje, koji u sredini ima znak iz stava 1. ovog člana, te danju i noću obično plavo trepćuće svjetlo.

(3) Trepćuće svjetlo iz stava 2. ovog člana je ujednačeno ritmičko svjetlo sa bljeskovima u ritmu od 50 do 60 svjetlosnih bljeskova u minuti.

Označavanje ostalih plovila za vrijeme plovidbe i stajanja radi zaštite od talasa

Član 49

(1) Plovila i plutajući objekti za vrijeme plovidbe ili za vrijeme stajanja, koji nisu propisani u članu 46. ovog pravilnika, a koje je potrebno zaštititi od talasa nastalih prolaskom drugih plovila, uz oznake propisane ovim pravilnikom dužni su imati:

1) noću, obično crveno i obično bijelo svjetlo ili jasno crveno svjetlo ili jasno bijelo svjetlo, postavljeno na oko 1 m jedno iznad drugog tako da je crveno svjetlo gornje, da su vidljiva sa svih strana i da se ne mogu zamijeniti sa drugim svjetlima i

2) danju, zastavu čija je gornja polovina crvena, a donja bijela, postavljenu na mjestu koje je vidljivo sa svih strana, a zastava može da se zamijeni sa dvije zastave postavljene jedna iznad druge (s tim

da se crvena zastava nalazi gore, a bijela dolje), a zastave mogu da se zamijene tablama iste boje.

(2) Oznake iz stava 1. ovog člana mogu da koriste:

1) plovila i plutajući objekti koji su pretrpjeli tešku havariju ili koji su angažovani u operacijama spasavanja, kao i ona plovila koja su nesposobna za manevrisanje, i

2) plovila i plutajući objekti koji imaju pismeno odobrenje organa iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika.

Označavanje plovila u opasnosti

Član 50

(1) Plovilo koje se nalazi u opasnosti i treba pomoć označava se tako što se:

1) kružno maše zastavom ili bilo kojim drugim pogodnim predmetom,

2) istakne zastava iznad ili ispod koje se nalazi balon ili predmet sličan balonu,

3) kružno maše svjetlom,

4) ispaljuju rakete ili slična sredstva koja izbacuju crvene zvjezdice, jedna po jedna u kratkim intervalima,

5) ispaljuju svjetlosni signali koji se sastoji od grupe... ---... (SOS) Morzeove azbuke,

6) pali vatra koja nastaje izgaranjem smole, ulja i slično,

7) ispaljuju rakete za osvjetljavanje, ručne ili s padobranom, koje proizvode crveno svjetlo,

8) lagano maše raširenih ruku od gore prema dolje.

(2) Znakovi iz stava 1. ovog člana zamjenjuju ili dopunjuju zvučne signale iz člana 58. ovog pravilnika.

Označavanje zabrane pristupa na plovilo

Član 51

(1) Zabrana pristupa na plovilo neovlašćenim licima označava se bijelim okruglim tablama, oivičenim crvenom bojom, na kojima se u

sredini nalazi slika pješaka u crnoj boji.

(2) Zabrana pušenja, korišćenja nezaštićenog svjetla ili plamena na plovilu obilježava se bijelim okruglim tablama, oivičenim crvenom bojom, sa crvenom dijagonalnom linijom i slikom cigarete iz koje se vije dim.

(3) Table iz st. 1. i 2. ovog člana postavljaju se na plovilo ili na pristupni most za ulazak na plovilo, te moraju biti osvijetljene tako da se mogu vidjeti i noću.

Označavanje zabrane bočnog pristajanja

Član 52

(1) Kada je zabranjeno bočno pristajanje u blizini nekog plovila (npr. zbog prirode njegovog tereta), na palubi plovila po uzdužnoj osi postavljena je kvadratna tabla ispod koje se nalazi trougao, čije su obje strane bijele, oivičene crvenom bojom sa crvenom dijagonalnom linijom od lijeve gornje strane prema desnoj donjoj strani i crnim slovom "P" u sredini, dok obje strane trougla moraju biti bijele, sa crnim brojem u sredini koji označava daljinu u metrima na kojoj se zabranjuje stajanje.

(2) Tabla iz stava 1. ovog pravilnika noću je osvijetljena tako da je jasno vidljiva sa obje strane plovila.

Označavanje plovila sa ograničenom sposobnošću manevrisanja

Član 53

(1) Plovila kod kojih je sposobnost da oslobode put drugim plovilima ograničena za vrijeme obavljanja radova ili podvodnih aktivnosti (bagerovanje, postavljanje kablova ili bova) i čiji položaj može da oteža plovidbu, pored oznaka propisanih ovim pravilnikom, dužna su da imaju:

1) noću, tri jasna ili obična svjetla, gornje i donje svjetlo crvene boje, a srednje bijele boje, postavljeno jedno iznad drugoga na udaljenosti najmanje 1 m, vidljiva sa svih strana i

2) danju, dva crna balona i jedan crni dvostruki konus, postavljena jedan iznad drugog tako da se dvostruki konus nalazi u sredini, na

najmanjoj udaljenosti od 1 m jedan od drugog i da su vidljivi sa svih strana.

(2) Kada radovi koje obavljaju plovila iz stava 1. ovog člana uzrokuju djelimično zatvaranje plovnog puta, pored oznaka iz stava 1. ovog člana, plovila moraju imati i sljedeće:

1) noću, dva jasna ili obična crvena svjetla postavljena na stranu gdje je plovni put zatvoren, jedno iznad drugoga na udaljenosti od najmanje 1 m i dva jasna ili obična zelena svjetla postavljena na stranu gdje je prolaz slobodan, jedno iznad drugoga na udaljenosti najmanje 1 m,

2) danju, dva crna balona postavljena na stranu gdje je plovni put zatvoren, jedan iznad drugoga na udaljenosti od najmanje 1 m i dva crna dvostruka konusa, postavljena na stranu gdje je plovni put slobodan jedan iznad drugoga na udaljenosti od najmanje 1 m.

(3) Svjetla, baloni i dvostruki konusi iz stava 2. ovog člana postavljaju se na udaljenosti od najmanje 2 m od oznaka iz stava 1. ovog člana i ne mogu se postaviti iznad nižeg svjetla ili nižeg balona iz stava 1. ovog člana.

(4) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na tehnička plovila koja rade za vrijeme stajanja.

Označavanje ribarskih plovila

Član 54

(1) Plovila koja povlače mrežu ili drugu ribarsku opremu kroz vodu (npr. koče), osim oznaka propisanih ovim pravilnikom, dužna su da imaju sljedeće:

1) noću, dva jasna ili obična svjetla, postavljena jedno iznad drugoga na najmanje 1 m udaljenosti, s tim da je gornje svjetlo zeleno, a donje bijelo i da su postavljena tako da su vidljiva sa svih strana i ispred svjetla propisanog u članu 32. stav 1. tačka 1) ovog pravilnika. Gornje svjetlo se postavlja niže od tog svjetla, a donje svjetlo iznad svjetla propisanog u članu 32. stav 1. tačka 2) ovog pravilnika, i to na udaljenosti od najmanje dvije vertikalne udaljenosti propisane ovim

stavom. Plovila kraća od 50 m ne treba da imaju svjetlo iz člana 32. stav 1. tačka 1) ovog pravilnika,

2) danju, dva crna konusa postavljena jedan iznad drugog, s vrhovima okrenutim jedan prema drugom i da su vidljiva sa svih strana.

(2) Plovila koja obavljaju ribolov, isključujući plovila propisana u stavu 1. ovog člana, imaju oznake propisane u stavu 1. ovog člana, izuzimajući svjetlo propisano u članu 32. stav 1. tačka 1) ovog pravilnika, te noću, umjesto zelenog svjetla, jasno ili obično crveno svjetlo, a ako je ribarska oprema razapeta po vodoravnoj dužini dužoj od 150 m računajući od plovila, u pravcu ribarske opreme noću se postavlja jasno ili obično bijelo svjetlo, na vodoravnoj udaljenosti od najmanje 2 m i najviše 6 m od dva crvena svjetla i jednog bijelog svjetla, a danju crni konus okrenut vrhom prema gore.

Označavanje plovila koja obavljaju ronilačke radove

Član 55

Plovila koja se koriste za obavljanje ronilačkih radova, pored oznaka propisanih ovim pravilnikom, imaju i vjernu reprodukciju zastave "A" iz Međunarodnog signalnog kodeksa, postavljenu na visinu od najmanje 1 m i vidljivu sa svih strana.

Označavanje plovila koje obavlja radove čišćenja mina

Član 56

(1) Plovilo koje obavlja radove čišćenja mina, pored oznaka propisanih ovim pravilnikom, noću ima tri jasna ili obična zelena svjetla, vidljiva sa svih strana i raspoređena u obliku trougla čija je baza vodoravna, a leži na ravni koja je uspravna na uzdužnu osu plovila, pri čemu se gornje svjetlo postavlja na vrh ili u blizini vrha prednjeg jarbola, a ostala svjetla na svakom kraju krsta prednjeg jarbola.

(2) Plovilo iz stava 1. ovog člana danju je označeno sa tri crna balona, koja su postavljena na isti način kao i svjetla iz stava 1. ovog člana.

Označavanje plovila za vrijeme pilotaže

Član 57

Plovilo za vrijeme pilotaže, umjesto svjetala propisanih u članu 32. stav 1. tačka 1) ovog pravilnika, ima dva jasna ili obična svjetla postavljena jedno iznad drugoga, vidljiva sa svih strana, gornje svjetlo je bijelo, a donje svjetlo crveno, i postavljena na vrhu ili blizu vrha jarbola.

Zvučni signali

Član 58

(1) Zvučne signale, izuzev zvona, moraju davati:

1) motorna plovila, osim čamaca bez radarske opreme, pomoću mehanički pokretanih uređaja za davanje zvučnih znakova, koji su postavljeni dovoljno visoko da se zvuk slobodno širi naprijed i nazad,

2) plovila koja nemaju motorni pogon i motorni čamci koji nemaju uređaj za davanje zvučnih signala pomoću trube ili roga.

(2) Zvučni signali motornog plovila daju se sa istovremenim svjetlosnim signalima žute boje, koji su jasni i vidljivi sa svih strana.

(3) Ako plovila plove u sastavu, zvučne signale daje samo plovilo na kojem je i zapovjednik sastava.

(4) Ako plovilo koje se nalazi u opasnosti traži pomoć, može da daje signale zvonom ili ponavlja duge zvukove, a ovi signali zamjenjuju ili upotpunjuju vizuelne signale propisane u članu 50. ovog pravilnika.

(5) Zvuk zvona traje oko četiri sekunde i može se zamijeniti serijom zvukova udaraca metala o metal u istom trajanju.

Zabrana davanja zvučnih signala

Član 59

(1) Nije dozvoljeno upotrebljavati zvučne signale koji nisu propisani ovim pravilnikom ili upotrebljavati signale suprotno odredbama ovog pravilnika.

(2) Za sporazumijevanje između plovila ili između plovila i kopna dozvoljena je upotreba drugih zvučnih signala pod uslovom da se ne mogu poistovijetiti sa signalima propisanim ovim pravilnikom.

Radio-telefonski uređaji

Član 60

(1) Radio-telefonski uređaji koji se nalaze na plovilu ili na plutajućem objektu moraju biti u skladu sa odredbama Regionalnog sporazuma koji se odnosi na radiotelefonsku službu na unutrašnjim plovnim putevima - RAINWAT.

(2) Motorna plovila, izuzev čamaca, mogu ploviti samo ako su opremljena sa dva ispravna radio-telefonska uređaja. Za vrijeme plovidbe radio-telefonski uređaji za kanale "brod-brod" i "nautičke informacije" moraju biti neprestano u stanju pripravnosti za predaju i prijem.

(3) Skele i tehnička plovila mogu da plove i obavljaju radove na plovnom putu ili u njegovoj blizini samo ako su opremljeni radio-telefonskim uređajem. Za vrijeme plovidbe radio-telefonski uređaj za kanale "brod-brod" mora biti neprestano u stanju pripravnosti za predaju i prijem.

(4) Plovila opremljena radio-telefonskim uređajem javljaju se na kanalu dodijeljenom za komunikaciju "brodbrod" prije ulaska u nepregledna područja, uske prolaze, otvore mostova, kao i područja koja odredi organ iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika.

(5) Radio-telefonskim uređajem rukuje lice ovlašćeno u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast, a u slučaju da lice koje rukuje uređajem nema ovlašćenje, mora biti pod direktnim nadzorom ovlašćenog lica.

Radarska oprema

Član 61

(1) Plovila mogu da koriste radarsku ili Inland ECDIS opremu:

1) ako su opremljena radarskom ili Inland ECDIS opremom, koja je u odgovarajućem radnom stanju i prilagođena potrebama unutrašnje plovidbe,

2) ako se na plovilu nalazi član posade koji posjeduje svjedočanstvo o osposobljenosti za upotrebu radara,

3) ako su plovila opremljena uređajem za emitovanje tritonskog zvučnog signala, osim čamaca i skela.

(2) Tritonski zvučni signal iz stava 1. tačka 3) ovog člana je znak koji se ponavlja tri puta, koji je sastavljen od tri zvuka različitih visina bez razmaka i traje ukupno dvije sekunde, sa frekvencijom odaslanih zvukova između 165 Hz i 297 Hz, a postoji razmak od najmanje dvije cijele note od najvišeg zvuka do najnižeg, pri čemu svaki niz od tri zvuka mora početi od najniže note, a završiti najvišom.

(3) U slučaju potiskivanog, tegljenog i bočnog sastava, odredbe stava 1. ovog člana odnose se na plovilo na kojem se nalazi zapovjednik.

GLAVA III

OBILjEŽAVANjE PLOVNOG PUTA

Znakovi na plovnom putu

Član 62

(1) Znakovi zabrane, obaveze, ograničenja, preporuke, obavještenja, kao i pomoćni znakovi za unutrašnje plovne puteve, koji su postavljeni na plovnom putu ili na obalama plovnog puta, a kojih se brodari moraju pridržavati, sadržani su u Prilogu 1. ovog pravilnika.

(2) Plovni put označava se po lateralnom sistemu, određujući položaj strana plovnog puta u odnosu na pravac kretanja plovila, tako da se strane plovnog puta - lijeva i desna, kao i desna i lijeva obala, određuju u odnosu na plovilo koje se kreće nizvodno.

Presijecanje pravca

Član 63

(1) Kada dva plovila plove pravcima koji se presijecaju tako da postoji opasnost od sudara, plovilo koje vidi drugo plovilo na svojoj desnoj strani mora da oslobodi put i da, ako okolnosti to dozvoljavaju, izbjegne pravac kretanja koji prolazi i presijeca pravac kretanja drugog plovila ispred pramca tog plovila, a plovilo koje se nalazi na desnoj strani plovnog puta mora da zadrži pravac.

(2) U slučaju čamaca različitih kategorija, kada se pravci kretanja dva čamca presijecaju tako da postoji opasnost od sudara, motorni čamac mora da oslobodi put svim drugim čamcima, a čamac koji nema

motor i koji ne plovi pomoću jedara mora da oslobodi put čamcima koji plove pomoću jedara. Čamci koji plove desnom stranom plovnog puta zadržavaju svoj pravac.

(3) U slučaju kada dva plovila na jedra plove pravcima koji se presijecaju tako da postoji opasnost od sudara, jedno od dva plovila oslobađa put drugom plovilu tako što:

1) kada plovila jedre dobijajući vjetar s različitih strana, tada plovilo koje jedri dobijajući vjetar s lijeve strane mora da oslobodi put drugom plovilu,

2) kada dva plovila dobijaju vjetar sa istih strana, ono plovilo koje se nalazi u privjetrini oslobađa put plovilu koje plovi u zavjetrini,

3) kada plovilo koje dobija vjetar s lijeve strane vidi drugo plovilo u privjetrini i ne može da odredi da li plovilo dobija vjetar s lijeve ili s desne strane, prvo plovilo oslobađa put drugom plovilu,

4) plovilo koje plovi desnom stranom plovnog puta mora zadržati pravac kretanja.

Susretanje

Član 64

(1) U smislu odredaba ovog pravilnika, susretanje predstavlja situaciju kada dva plovila plove u pravcima koja su direktno suprotni.

(2) Susretanje je dozvoljeno samo ako plovni put ima dovoljnu širinu za istovremeni prolazak plovila ili sastava, vodeći računa o uslovima plovidbe i kretanju drugih plovila.

(3) U sastavima znakove koji su propisani u čl. 65. i 66. ovog pravilnika daje samo plovilo na kome se nalazi zapovjednik sastava, kao i tegljač, ako je čelno plovilo koje služi kao privremena ispomoć.

(4) Plovilima koja plove na pravcima koji isključuju svaku opasnost od sudara nije dozvoljeno mijenjati pravac ili brzinu tako da bi to moglo prouzrokovati opasnost od sudara.

Znakovi koje plovila ističu prilikom susretanja

Član 65

(1) Ukoliko prilikom susretanja dva plovila postoji opasnost od sudara, svako plovilo skreće na svoju desnu stranu, tako da se mimoiđu lijevim bokom.

(2) Prilikom susretanja plovila koja plove uzvodno dužna su da oslobode put plovilima koja plove nizvodno.

(3) Plovila koja plove uzvodno i koja s lijeve strane ostavljaju mjesto za prolaz plovilima koja plove nizvodno ne daju nikakav signal.

(4) Plovila koja plove uzvodno i ostavljaju s desne strane mjesto za prolaz plovila koja se kreću nizvodno s desne strane moraju da pokažu sljedeće znakove:

1) danju, snažno bijelo trepćuće svjetlo ili da mašu svijetloplavom zastavom ili pokazuju svijetloplavu tablu zajedno sa jasnim trepćućim bijelim svjetlom,

2) noću, jasno bijelo trepćuće svjetlo.

(5) Signali iz stava 4. ovog člana moraju biti vidljivi sa prednje i sa zadnje strane plovila i pokazuju se dok se ne završi susretanje, a nije dozvoljeno da se pokazuju i poslije završenog susretanja, osim ako se ne želi pokazati namjera o nastavku propuštanja nizvodnih plovila s desne strane.

(6) Svijetloplava tabla iz stava 4. tačka 1) ovog člana oivičena je bijelom trakom čija je širina najmanje 5 cm, a okvir, ivica i svjetiljka sa trepćućim svjetlom moraju da budu tamnije boje.

(7) Ako postoji sumnja da plovila koja plove nizvodno nisu shvatila namjere plovila koja plove uzvodno, uzvodna plovila dužna su da se oglase s jednim kratkim zvukom ako se mimoilaženje vrši s lijeve strane, a sa dva kratka zvuka ako se mimoilaženje vrši s desne strane.

(8) Plovila koja plove nizvodno dužna su da slijede pravac koji im označe plovila koja plove uzvodno, u skladu sa st. 1, 2, 3, 4. i 5. ovog člana.

Putnička plovila koja plove na redovnim linijama

Član 66

(1) Ako putnička plovila koja plove na redovnim linijama i kod kojih najveći odobreni broj putnika nije manji od broja koji je za tu svrhu

propisao nadležni organ, ploveći nizvodno staju na pristan koji se nalazi na strani puta kojim plove uzvodna plovila i tegljeni sastavi koji plove nizvodno i koji se zadržavaju blizu određene obale radi okreta uzvodno, te mogu zatražiti od plovila koja plove uzvodno da promijene pravac koji su im oslobodila ta plovila u skladu sa članom 65. ovog pravilnika ako im taj pravac ne odgovara.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, plovila koja plove nizvodno dužna su da pravovremeno daju jedan kratak zvuk ako namjeravaju da prođu s lijeve strane i dva kratka zvuka ako namjeravaju da prođu s desne strane plovila koja plove uzvodno, kao i vizuelne signale propisane u članu 65. stav 4. ovog pravilnika.

(3) Plovila koja plove uzvodno dužna su da prihvate zahtjev plovila koja plove nizvodno i da to potvrde:

1) ako se mimoilaženje vrši s lijeve strane, plovila emituju jedan kratak zvuk i uklanjaju vizuelne signale iz člana 65. stav 4. ovog pravilnika i

2) ako se mimoilaženje vrši s desne strane, plovila emituju dva kratka zvuka i pokazuju vizuelne signale iz člana 65. stav 4. ovog pravilnika.

(4) Ako postoji sumnja da plovila koja plove uzvodno nisu shvatila namjere plovila koja plove nizvodno, nizvodna plovila ponavljaju zvučne signale propisane u stavu 3. ovog člana.

(5) Kad uzvodna plovila utvrde da put koji zahtijevaju nizvodna plovila nije pogodan, te da postoji opasnost od sudara, emituju jedan niz veoma kratkih zvukova, a kormilari su dužni preduzeti mjere s ciljem izbjegavanja opasnosti od sudara.

Izbjegavanje susretanja

Član 67

(1) Da bi se izbjeglo susretanje plovila na mjestima gdje plovni put nema dovoljnu širinu za mimoilaženje (uski prolaz), postupa se na sljedeći način:

1) plovila moraju da prođu kroz uske prolaze u najkraćem mogućem vremenu,

2) ako je vidno polje ograničeno, plovila su dužna da prije ulaska u uski prolaz daju jedan dugi zvuk, a u slučaju da je uski prolaz dug, moraju da ponavljaju signal sve dok plove kroz prolaz,

3) kada uzvodno plovilo ili sastav utvrdi da nizvodno plovilo ili sastav upravo ulazi u uski prolaz, dužno je da se zaustavi ispred uskog prolaza i čeka dok nizvodno plovilo ili sastav prođe kroz uski prolaz, a kada je plovilo ili sastav koji plovi uzvodno već ušao u uski prolaz, plovila koja plove nizvodno dužna su da se zaustave na uzvodnoj strani uskog prolaza sve dok sastav koji plovi uzvodno ne prođe.

(2) Ako susretanje u uskom prolazu postane neizbježno, plovila su dužna da preduzmu potrebne mjere da bi se susretanje dogodilo na mjestu i u uslovima koji predstavljaju najmanju opasnost za plovila.

Približavanje sektorima koji su obilježeni znakom zabrane

Član 68

(1) Za vrijeme približavanja sektorima koji su obilježeni znakom zabrane plovila koja plove uzvodno moraju da se zaustave kada se pojave plovila koja plove nizvodno i da sačekaju dok plovila ne prođu ovaj sektor.

(2) Ako je na pojedinim sektorima, s ciljem izbjegavanja susretanja, utvrđen naizmjenični jednosmjerni prolazak, zabrana prolaska obilježava se opštim znakom zabrane, odobrenje prolaska obilježava se opštim znakom odobrenja, a u zavisnosti od lokalnih okolnosti, znak zabrane prolaska može se najaviti i znakom obaveze kao predsignal.

Prestizanje

Član 69

(1) U smislu ovog pravilnika, prestizanje predstavlja situaciju kada plovilo (plovilo koje vrši prestizanje) prilazi drugom plovilu (plovilo koje je prestizano) iz pravca koji se nalazi iza krme prestizanog plovila pod uglom većim od 22,5° iza poprečnice i prestigne ga.

(2) Prestizanje je dozvoljeno samo ako se plovilo koje vrši prestizanje uvjerilo da se manevar može izvršiti bez opasnosti.

(3) Plovilo nad kojim se vrši prestizanje dužno je da olakša prestizanje tako da smanji brzinu, u slučaju da je to potrebno, da bi se prestizanje izvršilo bez opasnosti i dovoljno brzo da se ne ometa kretanje drugih plovila.

Davanje zvučnih signala kod prestizanja

Član 70

(1) Plovilo koje vrši prestizanje dužno je da obiđe plovilo s lijeve strane, a kada je plovni put dovoljno širok da se prestizanje može izvršiti bez opasnosti, prestizanje se može izvršiti i s desne strane.

(2) Kad plovilo na jedra prestiže drugo plovilo na jedra, plovilo koje vrši prestizanje prolazi sa strane na kojoj plovilo nad kojim se vrši prestizanje dobija vjetar.

(3) Plovilo nad kojim se vrši prestizanje iz stava 2. ovog člana dužno je da olakša prestizanje sa one strane s koje plovilo koje prestiže dobija vjetar.

(4) Kad se prestizanje može izvršiti, a da plovilo nad kojim se vrši prestizanje ne mora mijenjati pravac ili brzinu, plovilo koje vrši prestizanje ne daje nikakav zvučni signal.

(5) Kad se prestizanje ne može izvršiti, a da se plovilo nad kojim se vrši prestizanje ne mora ukloniti sa puta ili ako postoji sumnja da plovilo nije primijetilo namjeru prestizanja plovila koje ga stiže, plovilo koje vrši prestizanje daje sljedeće zvučne signale:

1) dva duga zvuka popraćena s dva kratka zvuka ako se vrši prestizanje s lijeve strane plovila i

2) dva duga zvuka popraćena jednim kratkim zvukom ako se vrši prestizanje s desne strane.

(6) Plovilo nad kojim se vrši prestizanje dužno je da ostavi dovoljno mjesta na strani na kojoj se vrši prestizanje, uklanjajući se po potrebi na suprotnu stranu, i pri tome dajući sljedeće zvučne signale:

1) jedan kratki zvuk ako se prestizanje vrši po lijevoj strani i

2) dva kratka zvuka ako se prestizanje vrši po desnoj strani.

(7) U slučaju kada prestizanje nije moguće vršiti sa strane koju zahtijeva plovilo koje vrši prestizanje već sa suprotne strane, plovilo nad kojim se vrši prestizanje oglašava se:

1) jednim kratkim zvukom kada je prestizanje moguće s lijeve strane i

2) sa dva kratka zvuka kada je prestizanje moguće s desne strane.

(8) Kad plovilo koje vrši prestizanje, u uslovima iz stava 7. ovog člana, i dalje namjerava da vrši prestizanje, mora se oglasiti sa dva kratka zvuka u slučaju iz stava 7. tačka 1) ovog člana ili sa jednim kratkim zvukom u slučaju iz stava 7. tačka 2) ovog člana, a plovilo nad kojim se vrši prestizanje dužno je da ostavi dovoljno prostora sa strane na kojoj se vrši prestizanje, uklanjajući se, ako je to potrebno, na suprotnu stranu.

(9) U slučaju da tokom prestizanja postoji opasnost od sudara, plovilo nad kojim se vrši prestizanje daje pet kratkih zvukova.

Slučajevi u kojim nije dozvoljeno prestizanje

Član 71

Prestizanje nije dozvoljeno u sljedećim slučajevima:

1) na sektorima obilježenim znakom A.2 iz Priloga 1. ovog pravilnika,

2) između sastava, na sektorima obilježenim znakom A.3 iz Priloga 1. ovog pravilnika, a zabrana se ne primjenjuje ako je jedan od sastava potiskivani sastav čije maksimalne dimenzije ne prelaze 110 m · 12 m.

Označavanje sektora

Član 72

(1) Sektor gdje pravac određuje organ iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika obilježava se znakovima obaveze V.1, V.2, V.3 ili V.4 iz Priloga 1. ovog pravilnika, a završetak sektora obilježava se znakom obavještenja E.11 iz Priloga 1. ovog pravilnika.

(2) Na sektoru iz stava 1. ovog člana plovilima koja plove uzvodno nije dozvoljeno da ometaju kretanje nizvodnih plovila, a prilikom

približavanja znaku obaveze V.4 iz Priloga 1. ovog pravilnika uzvodna plovila dužna su da, po potrebi, smanje brzinu i u krajnjem slučaju da se zaustave da bi omogućila nizvodnim plovilima da izvrše manevar.

Izvođenje manevra

Član 73

(1) Plovila mogu da izvrše okret pod uslovom da kretanje drugih plovila dozvoljava da se manevar izvrši bez opasnosti i da druga plovila neće biti prinuđena da naglo promijene pravac ili brzinu.

(2) Ako izvođenjem manevra iz stava 1. ovog člana druga plovila moraju da promijene pravac ili brzinu, plovilo koje se okreće dužno je da najavi pravovremeno manevar, dajući sljedeće zvučne signale:

1) jedan dugi zvuk popraćen sa jednim kratkim zvukom ako se okreće na desnu stranu (preko desnog boka),

2) jedan dugi zvuk popraćen sa dva kratka zvuka ako se okreće na lijevu stranu (preko lijevog boka).

(3) Kod izvođenja manevra iz stava 2. ovog člana ostala plovila dužna su, ako je to potrebno i izvodljivo, da promijene brzinu i pravac da bi se okretanje izvršilo bez opasnosti, a posebno kod manevra plovila koja se okreću da bi se postavila u smjeru koji je suprotan smjeru vodene struje.

(4) Nije dozvoljeno okretanje na sektorima obilježenim znakom zabrane A.8 iz Priloga 1. ovog pravilnika, a ako na plovnom putu postoje sektori koji su obilježeni znakom obavještenja E.8 iz Priloga 1. ovog pravilnika, zapovjednicima plovila se preporučuje da okretanje izvrše na tom sektoru, pridržavajući se pravila propisanih u st. 1, 2. i 3. ovog člana.

(5) Pravila propisana u st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana odnose se i na plovila, izuzev skela, koja napuštaju svoje sidrište ili vez bez okretanja, a umjesto zvučnih signala propisanih u stavu 2. ovog člana dužna su da daju sljedeće signale:

1) jedan kratak zvuk kada prilaze s desne strane,

2) dva kratka zvuka kada prilaze s lijeve strane.

Prostor između tegljenih sastava

Član 74

Nije dozvoljeno ulaziti u prostore između plovila tegljenog sastava.

Ulazak ili izlazak iz luke ili pristaništa

Član 75

(1) Plovilima je dozvoljeno ući i izaći iz luke ili sporednog plovnog puta ili ući na plovni put ili ga presjeći samo pod uslovom da su sigurna da neće prouzrokovati opasnost i prinuditi druga plovila da naglo mijenjaju smjer kretanja ili brzinu.

(2) Kad je plovilo koje plovi nizvodno prinuđeno da se okrene uzvodno da bi moglo ući u luku ili sporedni plovni put, dužno je dati prednost svim uzvodnim plovilima koja ulaze u luku ili sporedni vodeni put.

(3) Plovila, izuzev skela, koja vrše jedan od manevara iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su na vrijeme najaviti manevar, dajući sljedeće signale:

1) tri duga zvuka popraćena s jednim kratkim zvukom ako zbog uplovljavanja ili poslije isplovljavanja namjeravaju skrenuti desno,

2) tri duga zvuka popraćena s dva kratka zvuka ako zbog uplovljavanja ili poslije isplovljavanja namjeravaju skrenuti lijevo,

3) tri duga zvuka ako poslije isplovljavanja presijecaju plovni put i prije završetka presijecanja plovnog puta daju jedan dugi zvuk praćen jednim kratkim zvukom u slučaju da skreću desno ili jedan dugi zvuk praćen s dva kratka zvuka ako skreću lijevo.

(4) Kad je pred izlazom iz luke ili sporednog plovnog puta postavljen znak V.9 iz Priloga 1. ovog pravilnika, plovilima nije dozvoljeno da uđu u glavni plovni put ili da ga presijecaju ako bi manevar prisilio plovila na glavnom plovnom putu da promijene svoj pravac ili brzinu.

(5) Plovila ne mogu ući u luku ili sporedni plovni put ako je znak A.1 u kombinaciji sa dodatnim znakom iz Priloga 1. ovog pravilnika postavljen na glavni plovni put, a plovila ne mogu izaći iz luke ili iz

sporednog plovnog puta ako je znak A.1 u kombinaciji sa dodatnim znakom iz Priloga 1. ovog pravilnika postavljen blizu izlaza.

(6) Plovila mogu ući u luku ili u sporedni plovni put ako je znak E.1 u kombinaciji sa dodatnim znakom iz Priloga 1. ovog pravilnika postavljen na glavni plovni put, a plovila mogu da izađu iz luke ili sporednog plovnog puta ako je znak E.1 u kombinaciji sa dodatnim znakom iz Priloga 1. ovog pravilnika postavljen blizu izlaza i ako je znak V.10 iz Priloga 1. ovog pravilnika postavljen na glavni plovni put.

Uporedna plovidba

Član 76

(1) Uporedna plovidba dozvoljena je samo u slučaju kada plovni put ima dovoljnu širinu i ako ne uzrokuje teškoće ili opasnost za plovidbu.

(2) Osim mimoilaženja ili prestizanja, nije dozvoljeno ploviti na udaljenosti manjoj od 50 m od nekog plovila ili sastava koji su označeni sa dva ili tri plava svjetla, odnosno sa dva ili tri plava konusa propisana u članu 39. st. 2. i 3. ovog pravilnika.

(3) Nije dozvoljeno kretanje pokraj plovila ili plutajućeg objekta u plovidbi, kao i privezivanje ili kretanje u brazdi ovih plovila, bez posebnog odobrenja njihovog zapovjednika.

(4) Skijaši na vodi i lica koja se bave sportom na vodi bez upotrebe plovila moraju se držati na dovoljnoj udaljenosti od plovila ili plutajućih objekata za vrijeme plovidbe, kao i od tehničkih plovila u periodu obavljanja radova.

Zabrana vučenja sidra, užadi i lanaca po riječnom dnu

Član 77

(1) Nije dozvoljeno vući sidra, užad i lance po riječnom dnu.

(2) Odstupanje od pravila iz stava 1. ovog člana odnosi se na manja pomicanja na mjestima za stajanje ili na manevre, osim na sektorima koji su obilježeni znakom zabrane A.6 iz Priloga 1. ovog pravilnika.

Plovidba pomoću vodene struje

Član 78

(1) Nije dozvoljena plovidba pomoću vodene struje.

(2) Organ iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika može, u izuzetnim slučajevima, da odobri plovidbu pomoću vodene struje na dijelu unutrašnjih voda, vodeći računa o bezbjednosti plovidbe.

Zaštita od stvaranja talasa

Član 79

(1) Plovila su dužna da prilagode brzinu s ciljem izbjegavanja stvaranja talasa ili prevelikog povlačenja vode koje bi moglo prouzrokovati oštećenja na plovilima koja stoje ili koja se kreću, kao i oštećenja na građevinama.

(2) Plovila moraju na vrijeme da smanje brzinu, ali ne ispod brzine koja je potrebna za bezbjedno kormilarenje, u sljedećim slučajevima:

1) ispred ulaza u luku, odnosno pristanište,

2) u blizini plovila koja su privezana za obalu ili uz pristan ili kod kojih je u toku utovar ili istovar,

3) u blizini plovila koja stoje na uobičajenim mjestima za stajanje,

4) u blizini skela koje ne plove slobodno,

5) na sektoru plovnog puta koji je obilježen znakom A.9 iz Priloga 1. ovog pravilnika,

6) pored mjesta gdje se izvode radovi na vodi ili podvodni radovi,

7) u tjesnacima i kanalima,

8) u blizini uređenih i neuređenih kupališta.

(3) Plovila koja se kreću kraj plovila koja su obilježena svjetlima ili zastavama propisanim u članu 46. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika ili pored plovila, plutajućih objekata i tehničkih plovila koja su obilježena svjetlima ili zastavama propisanim u članu 49. stav 1. ovog pravilnika smanjuju brzinu na način propisan u stavu 1. ovog člana.

Motorna plovila koja pokreću sastav

Član 80

(1) Motorna plovila koja pokreću sastav moraju imati odgovarajuću snagu da bi omogućila manevarsku sposobnost sastava, vodeći računa o veličini sastava, vrsti plovidbe i dijelu plovnog puta na kojem plove.

(2) Potiskivač potiskivanog sastava mora biti sposoban da na vrijeme, bez okreta, zaustavi sastav i da pri tome zadrži kontrolu nad sastavom.

(3) Motornim plovilima nije dozvoljeno tegljenje, potiskivanje ili pokretanje bočnog sastava ako to nije navedeno u svjedočanstvu o sposobnosti za plovidbu, izuzev u slučaju spasavanja ili pružanja pomoći plovilu u nevolji.

(4) Motornim plovilima koja potiskuju, tegle ili uz bok prevlače druga plovila nije dozvoljeno da napuste plovila za vrijeme manevra vezivanja ili sidrenja, te prije nego što plovila oslobode plovni put i zapovjednik sastava se ne uvjeri da su plovila bezbjedna.

Pomjeranje potisnice

Član 81

Izvan potiskivanog sastava potisnice se mogu pomjerati u slučaju da su:

1) povezane bok uz bok sa motornim plovilom,

2) povezane bok uz bok sa plovilom koje ima kormilarski uređaj i ukrcanu odgovarajuću posadu,

3) na kratkim udaljenostima kada se potiskivani sastav formira ili rasformira.

Opšti znak zabrane

Član 82

Kada organ iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika istakne opšti znak zabrane A.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika, sva plovila dužna su da se zaustave ispred znaka.

Zabrana prolaska kraj plovila

Član 83

Nije dozvoljeno proći pokraj plovila koja su propisana u članu 46. ovog pravilnika na strani na kojoj su obilježena svjetlom, crvenim balonom i crvenom zastavom iz člana 46. st. 2. i 4. ovog pravilnika ili tablom sa znakom A.1.

Kretanje skele

Član 84

(1) Skele mogu da presijecaju plovni put ako kretanje drugih plovila omogućava da se to učini bez opasnosti i da druga plovila nisu prinuđena da naglo mijenjaju pravac kretanja ili brzinu.

(2) Skela koja ne plovi slobodno postupa na sljedeći način:

1) ako nije u saobraćaju, stoji na mjestu koje je odredio organ iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika, a ako nije određeno mjesto za stajanje, postavlja se tako da plovni put ostane slobodan,

2) ako koristi vazdušno uže za plovidbu, najniža tačka užeta nalazi se na visini iznad propisanog gabarita slobodnog profila plovnog puta iznad visokog plovnog vodostaja,

3) ako koristi podvodno uže (uzdužno ili poprečno) za prelaz preko plovnog puta, uže se mora odmah nakon pristajanja osloboditi i položiti na dno korita,

4) skela se ne može zadržavati u plovnom putu duže nego što to zahtijeva potreba prevoženja.

(3) Plovilima nije dozvoljeno da pristajanjem uz obalu ometaju pristajanje i rad skela.

Prolazak kroz otvore mostova ili brana

Član 85

(1) U otvorima mostova ili brana pri prolasku plovila postupa se u skladu sa članom 67. ovog pravilnika, osim u slučaju kad je plovni put dovoljno širok za istovremeni prolazak.

(2) Ako je dozvoljen prolazak kroz otvor mosta ili brane i ako se na otvoru nalazi znak A.10 iz Priloga 1. ovog pravilnika, plovidba se ne može odvijati izvan prostora obilježenog sa dvije table, a ako se na otvoru nalazi znak D.2 iz Priloga 1. ovog pravilnika, plovilima se

preporučuje da se kreću u prostoru obilježenom sa dvije table ili sa dva svjetla od kojih se sastoji znak.

Prolazak kroz otvore na stalnim mostovima

Član 86

(1) U slučaju kada su otvori na stalnim mostovima obilježeni s jednim ili više crvenih svjetala ili crvenobijelo-crvenim tablama (znak A.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika), plovilima nije dozvoljen prolazak kroz otvore.

(2) Ako je iznad otvora mosta postavljen znak D.1 a) ili znak D.1 b) iz Priloga 1. ovog pravilnika, preporučuje se da se koristi prvenstveno taj otvor, a ako je otvor obilježen znakom D.1 a) iz Priloga 1. ovog pravilnika, otvor je slobodan za plovidbu u oba smjera, a ako je otvor obilježen znakom D.1 b) iz Priloga 1. ovog pravilnika, nije dozvoljena plovidba iz drugog smjera i u tom slučaju otvor mosta na drugoj strani obilježen je znakom zabrane A.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika.

(3) Ako su otvori stalnih mostova obilježeni u skladu sa stavom 2. ovog člana, plovila mogu da prolaze kroz neobilježene otvore samo na sopstveni rizik.

Prolazak kroz pokretne mostove

Član 87

(1) Prilikom približavanja i prolaska kroz pokretne mostove zapovjednici plovila dužni su da se pridržavaju naredbi koje im daje osoblje mosta s ciljem bezbjednog odvijanja plovidbe ili radi ubrzavanja prolaska.

(2) Prilikom približavanja pokretnom mostu plovila usporavaju, a kad plovila ne mogu ili nemaju namjeru da prođu kroz most i kad su na obali postavljene table V.5 iz Priloga 1. ovog pravilnika, plovila se zaustavljaju ispred tabli.

(3) Tokom približavanja plovila pokretnom mostu nije dozvoljeno prestizanje, osim ako osoblje mosta ne izda posebna uputstva.

(4) Prolazak kroz pokretne mostove može da se reguliše sljedećim signalima:

1) s jednim ili više crvenih svjetala, što znači da je zabranjen prolazak,

2) pomoću jednog crvenog svjetla i jednog zelenog svjetla na istoj visini ili pomoću crvenog svjetla iznad zelenog svjetla, što znači da prolazak još nije dozvoljen, ali je most u toku otvaranja, a plovila se moraju pripremiti za prolazak,

3) pomoću jednog ili više zelenih svjetala, što znači da je prolazak dozvoljen,

4) pomoću dva crvena svjetla postavljena jedno iznad drugoga, što znači da je otvaranje mosta za plovidbu obustavljeno,

5) pomoću jednog žutog svjetla postavljenog na most, koje se kombinuje sa signalima iz t. 1) i 4) ovog stava, što znači da je prolazak zabranjen, osim za plovila sa smanjenom visinom, te da je plovidba dopuštena u oba smjera,

6) pomoću dva žuta svjetla postavljena na most, koja se kombinuju sa signalima iz t. 1) i 4) ovog stava, što znači da je prolazak zabranjen, osim za plovila sa smanjenom visinom, te da je plovidba u suprotnom smjeru zabranjena.

(5) Crvena svjetla propisana u stavu 4. ovog člana mogu da se zamijene crveno-bijelo-crvenim tablama (znak A.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika), zelena svjetla mogu da se zamijene zeleno-bijelo-zelenim tablama (znak E.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika), a žuta svjetla mogu da se zamijene žutim tablama (znak D.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika).

Prolazak kroz branu ili u blizini brane

Član 88

(1) Prilikom prolaska kroz branu ili u blizini brane plovilima nije dozvoljeno da vuku sidra, užad i lance.

(2) Prolazak kroz otvor brane dozvoljen je samo ako je otvor obilježen na lijevoj i desnoj strani znakom E.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika.

(3) Zabrana prolaska kroz otvor brane obilježava se sa jednim ili više crvenih svjetala ili crveno-bijelocrvenim tablama (znak A.1 iz Priloga

1. ovog pravilnika).

Prolazak kroz brodske prevodnice i pretkomore prevodnica

Član 89

(1) Tokom približavanja plovila pretkomorama prevodnica plovila usporavaju, a ako ne mogu ili nemaju namjeru odmah ući u prevodnicu i ako su na obali postavljene table B.5 iz Priloga 1. ovog pravilnika, zaustavljaju se ispred njih.

(2) U brodskim prevodnicama i u pretkomorama prevodnica plovila opremljena VHF radio-telefonskim uređajem koji omogućava komunikaciju na mreži nautičkih informacija uključuju se na kanalu koji je dodijeljen prevodnici.

(3) Prolazak kroz prevodnice obavlja se prema redoslijedu dolaska u pretkomore. Čamci ne mogu zahtijevati posebno prevođenje i dozvoljeno im je ući u bazen tek nakon poziva osoblja prevodnice, a ako se čamci prevode zajedno s drugim plovilima, dozvoljen im je ulazak u bazen tek nakon što su ušla ostala plovila.

(4) Nije dozvoljeno prestizanje u prevodnici ili u blizini prevodnice, a posebno u pretkomori.

(5) U prevodnicama sidra moraju biti u potpuno podignutom položaju, a to se primjenjuje i dok se plovila nalaze u pretkomorama ukoliko sidra nisu u upotrebi.

(6) Uplovljavanjem u prevodnicu plovila smanjuju brzinu da bi se izbjegli udari u vrata, zaštitne naprave, druga plovila ili plutajuće objekte.

(7) U prevodnicama plovila se moraju pridržavati sljedećih pravila:

1) ako su na zidovima komore označene granične linije, plovila se postavljaju između ovih linija,

2) za vrijeme punjenja i pražnjenja komore, pa sve do trenutka dok se ne odobri izlaz, plovila moraju biti vezana, a rukovanje užadima se odvija tako da se isključi mogućnost udara plovila o zidove, vrata komore, zaštitne naprave, druga plovila ili plutajuće objekte,

3) obavezna je upotreba odbojnika koji, ako su pokretni, moraju biti nepotopivi,

4) plovilima ili plutajućim tijelima nije dozvoljeno izbacivanje ili izlijevanje vode na zemljište i zidove oko prevodnice, po plovilima ili plutajućim tijelima,

5) od trenutka vezivanja do trenutka kada se odobrava izlaz nije dozvoljeno koristiti mehanička sredstva kretanja, osim u slučajevima bezbjednosti prevođenja,

6) čamci moraju da budu udaljeni od ostalih plovila.

(8) U prevodnicama i pretkomorama obavezno je održavanje bočne udaljenosti od najmanje 10 m u odnosu na plovila i sastave koji su označeni jednim plavim svjetlom ili koji su označeni jednim plavim konusom propisanim u članu 39. ovog pravilnika.

(9) Sva plovila ili sastavi koji su obilježeni sa dva ili tri plava svjetla ili sa dva ili tri plava konusa, kako je propisano u članu 39. ovog pravilnika, prevode se odvojeno.

(10) Plovila i sastavi obilježeni jednim plavim svjetlom ili jednim plavim konusom iz člana 39. ovog pravilnika ne prevode se zajedno sa plovilima za prevoz putnika.

(11) Radi bezbjednosti i urednog odvijanja plovidbe, brzine prolaza ili punog korišćenja prevodnice, osoblje prevodnica može dati dodatna uputstva, koja mogu odstupati od odredaba ovog člana, a plovila u prevodnicama i u pretkomorama dužna su da postupaju u skladu sa uputstvima.

Uplovljavanje u prevodnicu

Član 90

(1) Uplovljavanje u prevodnicu regulisano je danju i noću vizuelnim signalima, postavljenim na jednoj ili na obje strane prevodnice, koji imaju sljedeća značenja:

1) dva crvena svjetla postavljena jedno iznad drugoga znače da je zabranjen ulazak - prevodnica je izvan upotrebe,

2) jedno crveno svjetlo ili dva crvena svjetla jedno pored drugoga znače da je zabranjen ulazak - prevodnica je zatvorena,

3) gašenje jednog od dva crvena svjetla postavljena jedno do drugoga ili jedno crveno svjetlo i jedno zeleno svjetlo postavljeno jedno do

drugoga ili jedno crveno svjetlo iznad zelenog svjetla znači da je zabranjen ulazak, da se prevodnica priprema za otvaranje,

4) jedno zeleno svjetlo ili dva zelena svjetla postavljena jedno do drugoga znači da je dozvoljen ulazak.

(2) Izlazak iz prevodnice regulisan je danju i noću sa jednim ili dva crvena svjetla koja znače da nije dozvoljeno isplovljavanje ili sa jednim ili dva zelena svjetla koja znače da je dozvoljeno isplovljavanje.

(3) Crveno svjetlo ili crvena svjetla propisana u st. 1. i 2. ovog člana mogu se zamijeniti tablom sa znakom A.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika, a zeleno svjetlo ili zelena svjetla propisana u st. 1. i 2. ovog člana mogu se zamijeniti tablom sa znakom E.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika.

(4) Ako nema svjetala ili znakova, nije dozvoljeno uplovljavati u prevodnicu i isplovljavati iz nje, osim po posebnom uputstvu osoblja prevodnice.

Pravo prvenstva kroz prevodnicu

Član 91

(1) Pravo prvenstva prolaza kroz prevodnicu imaju:

1) plovila koja pripadaju organu iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika ili plovila koja su u protivpožarnoj, policijskoj ili carinskoj službi, te se kreću radi obavljanja hitnih potreba službe,

2) plovila koja imaju odobrenje organa iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika i koja ističu crveni plamenac iz člana 48. ovog pravilnika, istaknut na pramcu i dovoljno visoko da bude jasno vidljiv.

(2) Kada plovila iz stava 1. ovog člana prilaze pretkomorama ili se vežu u njima, druga plovila dužna su da olakšaju prolaz.

Uslovi smanjene vidljivosti

Član 92

(1) U uslovima smanjene vidljivosti mogu da plove samo plovila opremljena radarskim uređajem, u skladu sa članom 61. ovog pravilnika.

(2) Plovila koja se kreću u uslovima smanjene vidljivosti prilagođavaju brzinu uslovima vidljivosti, kretanju drugih plovila i lokalnim okolnostima, a radiotelefonski uređaj mora da služi za davanje neophodnih informacija drugim plovilima, koje se odnose na bezbjednost plovidbe, dok čamci podešavaju kanal određen za komunikaciju "brod-brod".

(3) Kod zaustavljanja zbog smanjene vidljivosti plovila su dužna da oslobode plovni put najviše što mogu.

(4) Plovila koja nastavljaju plovidbu dužna su da se, u slučaju susretanja, drže svoje desne strane dok se mimoilaženje u potpunosti ne završi.

(5) Tegljeni sastavi pri ograničenoj vidljivosti moraju da nastave plovidbu do najbližeg sigurnog veza ili sidrišta u slučaju da komunikacija vizuelnim znakovima između tegljenih i motornog plovila koja pokreće sastav nije moguća.

(6) Plovidba pomoću radara nije dozvoljena za tegljene sastave koji plove nizvodno, osim za vrijeme plovidbe do najbližeg veza ili sidrišta.

Signali koje daju plovila i tehnička plovila u uslovima smanjene vidljivosti

Član 93

(1) Plovila i tehnička plovila koja pri smanjenoj vidljivosti stoje na plovnom putu ili u blizini plovnog puta, izvan luka ili mjesta koja su od organa iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika određena za stajanje dužna su da kad čuju znak iz člana 94. stav 6. ili iz člana 95. stav 1. tačka 2) ovog pravilnika, kao i za sve vrijeme dok ga čuju s plovila koje se približava, daju sljedeće signale:

1) kada se nalaze lijevo od plovnog puta (gledajući nizvodno), jedan zvuk zvona,

2) kada se nalaze desno od plovnog puta (gledajući nizvodno), dva zvuka zvona,

3) kada im je položaj neodređen, tri zvuka zvona.

(2) Ovi signali ponavljaju se u intervalima koji traju najviše do jedne minute.

(3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se na plovila u potiskivanom sastavu (osim potiskivača), dok se kod bočnih sastava primjenjuju samo na jedno plovilo u sastavu, a kod tegljenih sastava na tegljač i na zadnje plovilo u sastavu.

(4) Odredbe st. 1, 2. i 3. ovog člana primjenjuju se i na plovila nasukana na plovnom putu ili blizu plovnog puta koja predstavljaju opasnost za druga plovila.

Plovidba pomoću radara

Član 94

(1) Kada plovilo plovi pomoću radara, u kormilarnici stalno mora da bude jedno lice koje je osposobljeno za plovidbu pomoću radara i drugo lice koje je dovoljno upoznato s takvim načinom plovidbe, a u slučaju da je kormilarnica opremljena za jedno lice, dovoljno je da drugo lice, po potrebi, može odmah doći u kormilarnicu.

(2) Plovilo koje plovi nizvodno, čim primijeti na radarskom ekranu plovilo čija pozicija ili kretanje mogu prouzrokovati opasnost, dužno je da putem radio-telefona skrene pažnju plovilu na situaciju i usaglasi postupak mimoilaženja.

(3) Plovilo koje plovi uzvodno, čim primijeti na radarskom ekranu plovila koja se približavaju ili kada se približava dijelu plovnog puta gdje se mogu nalaziti plovila koja još nisu vidljiva na ekranu, dužno je da putem radio-telefona saopšti plovilima koja se približavaju vrstu, ime, pravac i poziciju i usaglasi postupak mimoilaženja sa tim plovilima.

(4) U slučaju da se ne može uspostaviti veza iz st. 2. i 3. ovog člana, plovilo mora preduzeti sljedeće aktivnosti:

1) dati tritonski signal i ponavljati ga dok je to potrebno i

2) smanjiti brzinu i, ako je potrebno, stati.

(5) Plovila koja plove uzvodno kad čuju signal iz stava 4. tačka 1) ovog člana daju jedan dugi zvuk i ponavljaju ga dok je to potrebno, smanjuju brzinu i po potrebi staju.

(6) Svako plovilo koje plovi pomoću radara i primi poziv putem radio-telefona dužno je da odgovori na način iz stava 5. ovog člana, navodeći vrstu, ime, pravac i poziciju, kao i da usaglasi postupak mimoilaženja sa plovilima koja se približavaju.

(7) U sastavima odredbe st. 1. do 6. ovog člana primjenjuju se na plovilo na kome se nalazi zapovjednik.

Plovila koja nisu u mogućnosti da koriste radar u uslovima smanjene vidljivosti

Član 95

Plovila koja nisu u mogućnosti da koriste radar u uslovima smanjene vidljivosti dužna su da odmah doplove do najbližeg bezbjednog mjesta za stajanje, preduzimajući sljedeće aktivnosti:

1) plove na strani plovnog puta na kojoj se odvija plovidba, ukoliko je to moguće,

2) plovila koja plove samostalno i plovilo na kojem se nalazi zapovjednik sastava dužna su da daju jedan dugi zvuk, u intervalima ne dužim od jedne minute,

3) na prednjem dijelu plovila postavlja se osmatračka stanica, a kod sastava osmatračka stanica se postavlja samo na vodećem plovilu u sastavu,

4) kad plovilo primi poziv putem radio-telefona od drugog plovila, dužno je da na poziv odgovori, navodeći vrstu, ime, pravac i poziciju, kao i da navede da plovi bez radara i da se kreće prema mjestu za stajanje,

5) kad plovilo čuje zvučni signal sa drugog plovila sa kojim nije bilo u mogućnosti da uspostavi kontakt putem radio-telefona, dužno je da ostane u blizini obale, a ako se ne nalazi u blizini obale, dužno je da oslobodi plovni put najviše što može.

Susretanje ili presijecanje pravca plovidbe sa plovilom koje ima ograničeno kretanje ili ribarskim plovilom

Član 96

(1) Pri susretanju ili presijecanju pravca plovidbe sa plovilom koje pokazuje oznake iz čl. 53. i 54. ovog pravilnika ostala plovila dužna

su da oslobode plovni put.

(2) Kada plovilo iz člana 53. ovog pravilnika susreće ili presijeca pravac plovidbe plovilu iz člana 54. ovog pravilnika, plovilo iz člana 54. ovog pravilnika oslobađa put plovilu iz člana 53. ovog pravilnika.

(3) Najmanja udaljenost plovidbe iza plovila koja pokazuju znakove iz člana 56. ovog pravilnika je 1.000 m.

Mjesto za stajanje plovila

Član 97

(1) Plovila treba da izaberu mjesto za stajanje, što je moguće bliže obali u zavisnosti od gaza i lokalnih uslova, vodeći računa da se ne stvaraju prepreke za plovidbu.

(2) Prilikom stajanja plovila skup plovila i plutajući objekti sidre se ili vežu tako da ne mogu da promijene poziciju (npr. uticaj vjetra, vodostaja, povlačenje vode i talasi) i tako prouzrokuju opasnost ili prepreku za druga plovila.

Mjesta na kojim nije dozvoljeno stajanje plovila ili plutajućeg objekta

Član 98

(1) Plovilima ili plutajućim objektima nije dozvoljeno stajati na sljedećim mjestima:

1) na dijelovima plovnog puta gdje je stajanje zabranjeno,

2) na dijelovima plovnog puta određenim od organa iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika,

3) na dijelovima označenim znakom A.5 iz Priloga 1. ovog pravilnika, a zabrana se odnosi na stranu plovnog puta na kojoj je postavljen znak,

4) ispod mostova i električnih kablova visokih napona,

5) u uskom prolazu ili blizu uskog prolaza ili blizu dijelova plovnog puta koji bi mogli postati uski prolazi ako stoje plovila,

6) na ulazima ili izlazima iz sporednih plovnih puteva,

7) na pravcu plovidbe skela,

8) na pravcima koje koriste plovila za dolazak ili odlazak sa pristana,

9) na mjestima za okretanje označenim znakom E.8 iz Priloga 1. ovog pravilnika,

10) po dužini plovila koja nose znak propisan u članu 52. ovog pravilnika,

11) na površinama vode označenim znakom A.5.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika.

(2) Na dijelovima gdje je stajanje zabranjeno plutajući objekti mogu stajati samo na mjestima za stajanje koja su označena jednim od znakova E.5 do E.7 iz Priloga 1. ovog pravilnika i pod uslovima iz čl. 99, 100. i 101. ovog pravilnika.

Mjesta na kojim nije dozvoljeno sidrenje

Član 99

(1) Plovilima ili plutajućim objektima nije dozvoljeno sidrenje na sljedećim mjestima:

1) na dijelovima plovnog puta gdje je sidrenje zabranjeno,

2) na dijelovima označenim znakom A.6 iz Priloga 1. ovog pravilnika i odnosi se na stranu plovnog puta na kojoj se znak nalazi.

(2) Na dijelovima gdje je sidrenje zabranjeno plutajući objekti mogu se sidriti jedino na dijelovima plovnog puta označenim znakom E.6 iz Priloga 1. ovog pravilnika na strani plovnog puta na kojoj se znak nalazi.

Mjesta na kojim nije dozvoljeno vezivanje

Član 100

(1) Plovilima ili plutajućim objektima nije dozvoljeno vezivanje za obalu na sljedećim mjestima:

1) na dijelovima gdje je privezivanje zabranjeno,

2) na dijelovima označenim znakom A.7 iz Priloga 1. ovog pravilnika i odnosi se na stranu plovnog puta na kojoj se znak nalazi.

(2) Na dijelovima plovnog puta iz stava 1. tačka 1) ovog pravilnika plovila se vežu za obalu samo na dijelovima označenim znakom E.7

iz Priloga 1. ovog pravilnika na strani plovnog puta na kojoj se znak nalazi.

(3) Nije dopušteno vezivanje ili povlačenje uz pomoć stabala, ograda, stupova, graničnog kamenja, željeznih stepenica, ljestvi i drugih objekata.

Oznake za mjesta za stajanje

Član 101

(1) Na mjestima za stajanje označenim znakom E.5 iz Priloga 1. ovog pravilnika plovila mogu da stoje samo na strani plovnog puta gdje je znak postavljen.

(2) Na mjestima za stajanje označenim znakom E.5.1 iz Priloga 1. ovog pravilnika plovila mogu da stoje samo na dijelu vode čija je širina, mjerena od znaka, navedena u metrima na znaku.

(3) Na mjestima za stajanje označenim znakom E.5.2 iz Priloga 1. ovog pravilnika plovila mogu stajati samo na dijelu vode ograničenom sa dvije udaljenosti, koje su navedene u metrima na znaku.

(4) Na mjestima za stajanje označenim znakom E.5.3 iz Priloga 1. ovog pravilnika, na strani plovnog puta na kojoj je znak postavljen, plovila ne mogu stajati jedno pored drugog na strani plovnog puta na kojoj je znak postavljen u broju većem nego što je naznačeno rimskim brojkama na znaku.

(5) Ako nema drugih uputstava, na mjestima za stajanje plovila se vežu jedno pored drugoga, od obale prema plovnom putu, na strani plovnog puta na kojoj je znak postavljen ne ulazeći spoljnim krajnjim plovilom u plovni put.

(6) Na mjestima za stajanje označenim znakovima E.5.4 do E.5.15 iz Priloga 1. ovog pravilnika stajanje je dozvoljeno samo za vrste plovila na koje se određeni znak odnosi i na strani plovnog puta na kojoj je znak postavljen.

Stajanje u slučajevima prevoza opasnih materija

Član 102

(1) Minimalna udaljenost između dva plovila, potiskivanih ili bočnih sastava kada stoje treba da bude:

1) 10 m kad jedno od plovila ima oznaku iz člana 39. stav 1. ovog pravilnika,

2) 50 m kad jedno od plovila ima oznaku iz člana 39. stav 2. ovog pravilnika,

3) 100 m ako jedno od plovila ima oznaku iz člana 39. stav 3. ovog pravilnika.

(2) Kad dva plovila, potiskivani ili bočni sastav nose jedan ili više konusa ili svjetala, najveći broj konusa ili svjetala označava daljinu koja mora biti među njima.

Straža i nadzor

Član 103

(1) Plovila koja stoje na plovnom putu dužna su da imaju stražu i da budu pod nadzorom lica koje je u stanju da brzo djeluje kada to zahtijevaju lokalni uslovi ili organ iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika.

(2) Plovila iz stava 1. ovog člana obavezna su da pokazuju jedan, dva ili tri plava svjetla ili jedan, dva ili tri plava konusa iz člana 39. ovog pravilnika.

(3) U slučaju da plovilo nema zapovjednika, za uspostavljanje straže ili nadzora nad plovilom odgovoran je brodar, odnosno vlasnik plovila.

Znak koji se postavlja u slučaju incidenta ili nesreće

Član 104

(1) U slučaju incidenata ili nesreća koje mogu prouzrokovati ispuštanje opasnih materija koje se prevoze, znak "Ne prilazi" ističe se na plovilima koja nose oznake iz člana 39. st. 1, 2. i 3. ovog pravilnika ako posada ne može da spriječi nastalu opasnosti po ljudske živote ili plovidbu.

(2) Znak iz stava 1. ovog člana sastoji se od zvučnog signala i svjetlosnog signala i daje se na sljedeći način:

1) zvučni signal se sastoji od jednog kratkog i jednog dugog zvuka koji se ponavljaju ne duže od 15 uzastopnih sekundi i

2) svjetlosni signal propisan u članu 71. stav 2. ovog pravilnika daje se istovremeno sa zvučnim signalom, a nakon aktiviranja, znak "Ne prilazi" se automatski šalje.

(3) Plovila koja primijete znak "Ne prilazi" preduzimaju mjere da spriječe opasnost koja im prijeti, a to znači da:

1) se drže što je moguće dalje od opasnog područja i, po potrebi, vrše okretanje i

2) ako je prošlo opasno područje, nastavljaju plovidbu najvećom mogućom brzinom.

(4) Na plovilu iz stava 3. ovog člana daje se zapovijed da se:

1) zatvore svi prozori i otvori sa spoljne strane,

2) ugase nezaštićena svjetla,

3) prestane pušiti,

4) zaustavi sva nepotrebna pomoćna mašinerija,

5) izbjegne stvaranje varnica.

(5) Radnje propisane u stavu 4. ovog člana primjenjuju se na plovila koja stoje u blizini opasnog područja, a nakon što uoče znak "Ne prilazi", posada, po potrebi, napušta ova plovila.

(6) Prilikom preduzimanja radnji propisanih u st. 3, 4. i 5. ovog člana treba da se uzme u obzir smjer kretanja struje i vjetra.

(7) Plovila treba da preduzmu radnje propisane u st. 3, 4, 5. i 6. ovog člana i ako se znak "Ne prilazi" emituje s obale.

(8) Zapovjednici koji primaju signal "Ne prilazi" dužni su da, bez odgađanja, obavijeste organ iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika.

Obaveze zapovjednika plovila i sastava prije prilaza sektorima, kontrolnim tačkama, saobraćajnim centrima i prevodnicama

Član 105

(1) Zapovjednici plovila i sastava prije prilaza sektorima, kontrolnim tačkama, saobraćajnim centrima i prevodnicama označenim od

organa iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika i, eventualno, označeni znakovima B.11 iz Priloga 1. ovog pravilnika obavezni su da prijave prisustvo na određenom radio-telefonskom kanalu i daju sljedeće podatke o plovilu:

1) vrstu plovila,

2) ime plovila,

3) poziciju i smjer plovidbe,

4) identifikacijski broj plovila,

5) maksimalnu nosivost plovila,

6) dužinu i širinu plovila,

7) vrstu, dužinu i širinu sastava,

8) gaz (samo po posebnom zahtjevu),

9) luku utovara,

10) rutu (pravac),

11) luku istovara,

12) vrstu i količinu tereta (za opasne materije: naziv materije, klasu i, po potrebi, UN broj),

13) signalizaciju potrebnu za prevoz opasnih materija,

14) broj lica na plovilu.

(2) Podaci iz stava 1. ovog člana prijavljuju se organu iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika, pismenim putem ili telefonom, a zapovjednik je dužan najaviti ulazak i izlazak plovila ili sastava iz sektora na kojem se zahtijeva najava.

(3) Kada je plovidba prekinuta više od dva sata u sektoru na kojem se zahtijeva najava, zapovjednik je dužan prijaviti početak i završetak prekida.

(4) Ako za vrijeme plovidbe kroz sektor na kojem se zahtijeva najava dođe do izmjene podataka iz stava 1. ovog člana, odmah se mora obavijestiti organ iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika.

(5) Podaci iz stava 1. ovog člana su povjerljivi i organu iz člana 20. stav 1. ovog pravilnika nije dozvoljeno da ih prenosi trećim

stranama, osim, u slučaju nezgode, za potrebne hitne akcije spasavanja.

Zabrana zagađenja plovnog puta

Član 106

Zapovjednik, članovi posade i ostala lica koja se nalaze na plovilu dužni su da preduzmu sve neophodne mjere s ciljem izbjegavanja zagađenja plovnog puta, te da maksimalno ograniče količinu otpada i otpadnih voda na brodu.

Zabrana izbacivanja ili ispuštanja otpada

Član 107

(1) Nije dozvoljeno izbacivati ili ispuštati sa plovila u unutrašnje vode korišćena ulja, otpadne vode iz kaljuža, korišćena maziva ili druge otpade koji sadrže ulja ili maziva, kao i teret, otpad vezan za teret, otpadne sanitarne vode, kućni otpad i ostali posebni otpad.

(2) U slučaju nenamjernog ispuštanja otpada iz stava 1. ovog člana ili kod opasnosti prilikom izbacivanja otpada, zapovjednik je dužan da, bez odgađanja, obavijesti najbližu kapetaniju i navede što je moguće tačniju vrstu i mjesto onečišćenja.

(3) Zapovjednik plovila dužan je prijaviti najbližoj kapetaniji svako uočeno zagađenje voda.

Spremišta na plovilu

Član 108

(1) Zapovjednik na plovilu mora osigurati posebno skupljanje zauljenog i masnog otpada u predviđena spremišta i sakupljanje taložnih voda u kaljuže mašinskog prostora.

(2) Spremišta na plovilu postavljaju se tako da se na vrijeme može ustanoviti i zaustaviti curenje sadržaja iz spremišta.

(3) Na plovilu nije dozvoljeno:

1) koristiti pokretna spremišta postavljena na palubu kao spremišta za skupljanje korišćenih ulja,

2) spaljivati otpad,

3) ubacivati u kaljuže mašinskog prostora proizvode za čišćenje koji rastvaraju ulje ili mazivo i emulgatore.

(4) Zapovjednik na plovilu mora osigurati skupljanje i odlaganje u prihvatne stanice kućnog otpada, taloga, mulja i ostalog posebnog otpada, a ako je moguće, kućni otpad treba da se sakuplja odvojeno prema kategorijama (npr. papir, staklo, materijal pogodan za reciklažu i slično).

GLAVA IV

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prilog

Član 109

Prilog 1. ovog pravilnika nalazi se na internet stranici Ministarstva saobraćaja i veza.

Prestanak važenja

Član 110

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o plovidbi na unutrašnjim vodama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 82/12).

Stupanje na snagu

Član 111

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".